Digitized in 2006
by
Thrinaina Informatics Ltd, Secunderabad, A.P., India.
(http://www.thrinaina.com)

From the original owned by
Sundarayya Vignana Kendram
and its partner Institutions

as part of the
British Library Endangered Archives Programme
supported by the
Lisbet Rausing Charitable Fund

Except for individual research purpose
any reproduction should be made with
written permission from the

Sundarayya Vignana Kendram,
1-8-1/B/25/A, Bagh Lingampally, Hyderabad - 500 044
Andhra Pradesh, India

COPYRIGHT STATEMENT

The copyright laws of the United States (Title 17, United States Code) and of India (Copyright Act of 1957) govern the making of photocopies or other reproductions of copyrighted material including foreign works under certain conditions. In addition, the United States extends protection to foreign works by means of various international conventions, bilateral agreements, and proclamations.

Under certain conditions specified in the laws, libraries and archives are authorized to furnish a photocopy or other reproduction. One of these specified conditions is that photocopy or reproduction is not to be used for any purpose other than private study, scholarship, or research. If a user makes a request for, or later uses, a photocopy or reproduction for purposes in excess of "fair use," that user may be liable for copyright infringement.

These institutions reserve the right to refuse to accept a copy order if, in their judgment, fulfillment of the order would involve violation of the copyright laws of the United States or India.

ప్రజాశక్తి

Vol. 6, no. 25

(Jun. 20, 1945)

బెజవాడ, 1945

Record no. 683

Prajāśakti

Vol. 6, no. 25

(Jun. 20, 1945)

Bejavāḍa, 1945

Record no. 683

సుస్వాగతం

రాజెన్‌బాబు

అజాద్

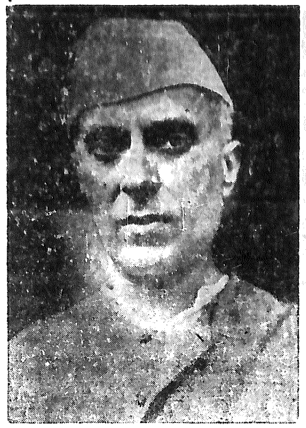

నెహ్రూ

పటేల్

కృపాలినీ

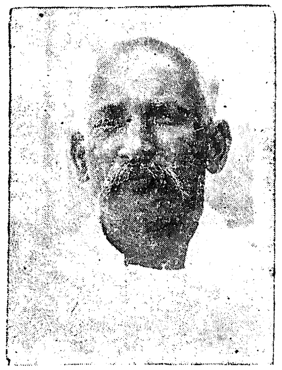

పట్టాభి

నరేంద్రదేవ్

జైళ్ళతాళము లూడిపడి మన
జాతి నాయకు లరుగుదెంచిరి
స్వాగతం బీయంగ వేగమె
సాగి రావోయీ -

కారుచీకటి క్రమ్ముకొని యే
దారితోచని తరుణమందున
భారతీయులపాలి భానుడు
తూరుపున పొడిచెన్ -

వెలుగు రా నలుదిశల చీకటి
పులుగులౌ యీ లంచగొండుల
తిండి దొంగల గుండె గూడులు
రెండుగా పగిలెన్ -

కొంటి పురుగుల గెంటి నాయకు
లింట దీపముపెట్టి ప్రజలన్
కంటిపాప విధాన గావం
గలరు వినవోయీ -

పట్టెడన్నము లేక మలమల
పొట్టమాడ్చుక చచ్చిపోయెడి
ప్రజల యాకలి దీర్ప దీక్షగ
పనులు చెయ్యండీ -

హిందు ముస్లిం ఐకమత్యము
ముందుగా సమకూర్చుకొని మా
కందరకు సౌఖ్యమును గూర్పగ
ముందునకు పొండి -

తిన్ననగు మార్గమునబడి మన
యన్ని పార్టీలొక్కటై చని
అన్నదమ్ములవోలె పీఠము
లాక్రమించండీ -

దేశ దేశములన్ని భారత
దేశ నాయకులైన మీదెస
తేరి చూచుచు నున్నవిప్పుడు
పేరు నిలుపండీ -

మీరువచ్చిన మాదు కష్టాల్
తీరునని యాశించుచుంటిమి
"పెద్దలారా స్వాగతం"బని
పాడ రండోయీ -

సుంకర సత్యనారాయణ

ప్రజాశక్తి

సంపుటి 6 బుధవారం 20-6-45 సంచిక 25

Roja Muthiah Research Library
3rd Cross Road, C P T Campus,
Taramani, Chennai - 600 113, India.

★ సంపాదకీయం

పరిష్కారమార్గం

వేవెల్ ప్రతిపాదనలు ప్రకటింపబడ్డాయి. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం, యుద్ధకాలపు తాత్కాలిక యేర్పాట్ల విషయంలోను, భారతదేశం యొక్క అంతిమ గమ్యస్థానం విషయంలోను, తన పాతవైఖరిని తిరిగి పునరుద్ఘాటించినమాట నిజమే. కొత్తవిషయం ఒకటి మాత్రం ఉంది. ప్రతిష్టంభన ఎప్పటిమాదిరిగానే కొనసాగాలనికోరే అభివృద్ధినిరోధకుల మొండి వైఖరికి తలఒగ్గక, రాజీకి మరోసారి ప్రయత్నం జరుగుతోంది; కాంగ్రెసు నాయకులు (వర్కింగుకమిటీ సభ్యులు) విడుదల చేయబడ్డారు.

ఇప్పుడు మన మాలోచించవలసిందేమంటే, బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం మనకు నిజమైన అధికారం యిస్తోందా? లేక నిరాకరిస్తోందా? అనేది కానేకాదు. వేవెల్ ప్రతిపాదనలు యీ రోజున మనకెంతవరకు ఉపయోగపడతాయో చూడాలి. ఇదే యదార్థదృష్టితో మనం చేయవలసిన పరిశీలన.

కేంద్రంలో కాంగ్రెసు-ముస్లింలీగు కలిసి ప్రభుత్వాన్ని స్వీకరించడంవల్ల బ్రహ్మాండమైన శక్తి, అధికారం వస్తాయి. ఎందువల్లనంటే, భారతీయులలో అత్యధికసంఖ్యాకులట్టి ప్రభుత్వాన్ని బలపరుస్తారు. కాంగ్రెసు మంత్రులు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఆ మంత్రివర్గాల కెంతశక్తి ఉండేదో, అంతకు అనేకరెట్లు ఆశక్తి హెచ్చుతుంది. కేంద్రంలోను, రాష్ట్రాలలోను, సంయుక్తమంత్రివర్గా లేర్పడ్డంవల్ల, రాజకీయంగా ముందడుగువేసే అవకాశం తిరిగి భారతీయుల చేతుల్లోకి వస్తుంది. నిరంకుశాధికారులు ఎన్ని ఆటంకాలు పెట్టినా, వాటినన్నింటినీ దాటగలబలం ప్రజలకు లభిస్తుంది.

"వీటో" అధికారం వైస్రాయి చేతుల్లో ఉండడం మన జాతీయ గౌరవానికి కళంకం అనేమాట నిజమే. కాని, కాంగ్రెసు - ముస్లింలీగ్‌లు ఐక్యతతో గట్టిగా నిలబడగలిగిననాడు, ఆ "వీటో" అధికారం అమలు జరక్కుండా చేయవచ్చు. మన ఐక్యతలోను, మనశక్తిలోను, పూర్తియైన విశ్వాసం ఉంచితే, యీ "వీటో" అధికారం మనల్నేమీ చేయలేదు; దాన్ని చూచి భయపడవలసిన అవసరంవుండదు. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వంయొక్క ప్రత్యేకాధికారాలను పటాపంచలు చేయాలంటే, దేశాయి - లియాఖత్ ఆలీ ఒడంబడికకు ఇంకా యెక్కువ బలం చేకూర్చాలి.

అంతేకాదు, ప్రజలు నేడెంత దీనస్థితిలో ఉన్నారో ఒక్కసారి మన నాయకులాలోచించవలసి యుంది. వారు సహాయార్థం ప్రధాన రాజకీయపార్టీలైన కాంగ్రెసు, ముస్లింలీగ్‌ల వైపు చూస్తున్నారు. కేంద్రంలోను, రాష్ట్రాలలోను అధికారం తీసుకోడానికి యీరెండు ప్రధాన సంస్థలు నిశ్చయించినట్లయితే, వెంటనే ప్రజల ఆర్థిక స్థితిని బాగు పరచవచ్చును. యుద్ధానంతర పునర్నిర్మాణానికి ఆచరణయోగ్యమైన ప్రణాళికలు కూడా ప్రజా స్వామ్య పునాదులపై తయారు చేయవచ్చును. ప్రజల్నికాపాడ్డానికి, ప్రజలలో ఉత్తేజం కలిగించడానికి, అప్పుడెంతో అవకాశంలభిస్తుంది. నిజమైనఅధికారానికి మూలం యిదే కూడా. అట్టి అవకాశాన్ని జారవిడువకూడదు. జారవిడిస్తే, ప్రజలకు లభించేది కరువుకాటకాలు; జాతీయవాదుల్లో మిగిలే నిరాశా నిస్పృహలు, మాత్రమే. మన రాజకీయ, ఆర్థిక జీవితం పూర్తిగా ఛిన్నాభిన్న మవుతుంది.

మరొకవిషయం కూడా మనం ఆలోచించవలసియుంది. భారత ప్రజానాయకులు అధికారపదవుల్లోకివస్తే, అంతర్జాతీయంగా మన స్వాతంత్ర్యవాంఛకు ఎంత బలం, ఎంత సానుభూతి చేకూరుతాయో చూడవలసియుంది. అన్నిదేశాల ప్రజలు, అమెరికా చైనా రష్యా ప్రభుత్వాలు నేడు కోరేది యిదే.

కాంగ్రెసులోను, ముస్లింలీగ్‌లోను ఉన్న మా అగ్రసోదరులకు మా విజ్ఞప్తి ఏమంటే, వేవెల్ ప్రతిపాదనలకు మీ అంగీకారాన్ని తెలియజేయండి. ఐక్యత ద్వారా ఆటంకాలను బ్రద్దలుచేయండి. మన మాతృదేశ విముక్తికి, స్వాతంత్ర్య సంపాదనకు, ప్రజలందరికీ నాయకత్వం వహించండి. వేవెల్ ప్రతిపాదనలను ధైర్యంగా అంగీకరిస్తే రాజకీయ ప్రతిష్టంభన అంతమొంది, ప్రజలలో ఉత్సాహం-ఉత్తేజం మొలకలెత్తుతాయి. దేశంలో ఆశాజ్యోతి వెలుగుతుంది. ప్రజలు ధైర్యంగా తమసమస్యలను పరిష్కరించుకోగలుగుతారు. జాతీయశక్తులలో సంఘీభావం ఇనుమడిస్తుంది. మన గమ్యస్థానమైన సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యంవైపు ఇంకా వేగంగా అడుగువేయగలుగుతాం. స్వాతంత్ర్యం, శాంతి, సౌభాగ్యం గల కొత్త ప్రపంచాన్ని నిర్మించడంలో మనం కూడ ప్రత్యక్షంగా తోడ్పడ్డవారమవుతాం.

వేవెల్ ప్రతిపాదనలు

—///—

ఈ నెల 14 వ తేదీ గురువారంనాడు వైస్రాయి వేవెల్ రేడియోద్వారా సూచించిన ప్రతిపాదనల సారాంశం యిది :

ఈ ప్రతిపాదనల ఉద్దేశం భారతదేశ రాజ్యాంగ నిర్మాణంలో మార్పులు తేవడంగాని, అట్టి మార్పులను బలవంతంగా అమలుజరపడంగాని, కాదు. రాజ్యాంగసమస్యా పరిష్కారానికి ప్రతిబంధకంగా ఉన్న మత సమస్యను పరిష్కరించడమే వీటి ముఖ్యోద్దేశం.

భారత రాజకీయ పక్షాలకు ప్రాతినిధ్యం వహించే కేంద్ర కార్యనిర్వాహకవర్గాన్ని నిర్మించడంకోసం అఖిల భారత రాజకీయ నాయకుల్ని, రాష్ట్రీయనాయకుల్ని సమావేశపర్చి, సంప్రతింపులు జరపడం అవసరం. ఆ కార్యనిర్వాహక వర్గంలో ప్రధానమైన మతాలన్నింటికీ (కమ్యూనిటీలు) ప్రాతినిధ్యం ఉంటుంది. సవర్ణ హిందువులకు, మహమ్మదీయులకు సరిసమానమైన స్థానాలుంటాయి.

ఈ కొత్త కార్యనిర్వాహకవర్గంలో వైస్రాయి, సర్వసేనాని తప్ప మిగతావారంతా భారతీయులుగా ఉంటారు. వివిధ శాఖలపై వారి కధికారం ఉంటుంది. విదేశాంగ వ్యవహారాలమీద, దేశీయ వ్యవహారాలమీద, ఆర్థిక శాఖమీద, పెత్తనం, యిప్పటిమాదిరిగా కాకుండా, భారత జాతీయనాయకుల చేతుల్లోవుంటుంది. ఒక్క యుద్ధశాఖ మాత్రమే సర్వసేనానిది.

వివిధరాజకీయపక్షాల నాయకులతో సంప్రదించినమీదట, వైస్రాయి వీరిని తీసుకుంటాడు.

వైస్రాయికి చట్టరీత్యాఉన్న ప్రత్యేకాధికారాన్ని వదలుకోవడమనేది ఉండదు. (దీన్నే "వీటో" అధికారంఅంటారు. కార్యనిర్వాహకవర్గం ఏదైనా ఒక నిర్ణయం చేసినప్పుడు, వైస్రాయి దాన్ని తోసిపుచ్చడాని కధికారం ఉంటుంది.) అయితే, ఈ అధికారాన్ని బేసబబుగా ప్రయోగించడు.

ఈతాత్కాలిక ప్రభుత్వ నిర్మాణం భావి భారత రాజ్యాంగ సమస్యను ఏవిధంగానూ ఆటంకపరచదు.

ఇలా యేర్పడబోయే కార్యనిర్వాహకవర్గం మూడు ప్రధాన సమస్యలపై దృష్టిని కేంద్రీకరించి పనిచేస్తుంది. ఒకటి : జపాను ఓడిపోయేవరకు శక్తివంతంగా యుద్ధం చేయడం, రెండు : యుద్ధానంతరపునర్నిర్మాణంలో ఇండియా ప్రభుత్వంయొక్క కర్తవ్యాన్ని నిర్వహించడం. మూడు : శాశ్వతంగా భారతదేశ రాజ్యాంగ సమస్యను వివిధపార్టీలు కలిసి పరిష్కరించ వచ్చునని ఈ ప్రభుత్వ సభ్యులకు తోచినప్పుడుదాన్ని సాధించేమార్గం ఆలోచించడం.

వైస్రాయి ఈ క్రిందివారిని సమావేశానికి రమ్మనిఆహ్వానించాడు : ప్రస్తుతం రాష్ట్రీయ మంత్రివర్గాలలో ప్రధాన మంత్రులుగా ఉన్నవారు; అడ్వైజర్ల పరిపాలన రాకముందు వివిధ రాష్ట్రాలలో ప్రధాన మంత్రులుగా ఉన్నవారు; కేంద్ర శాసన సభలో కాంగ్రెసు పార్టీకి నాయకుడు, ముస్లింలీగ్‌కి ఉపనాయకుడు; స్టేట్ కౌన్సిల్‌లో కాంగ్రెసుపార్టీకి, ముస్లింలీగ్ పార్టీకి నాయకులుగా ఉన్నవారు; కేంద్రశాసన సభలో నేషనలిస్టు పార్టీకి, యూరపియన్ గ్రూపుకి, నాయకులుగా ఉన్నవారు; దేశంలో ప్రధాన రాజకీయ పక్షాలని ఎంచబడుతూన్న వాటికి నాయకులైన గాంధీజీ, జిన్నాగారలు; నిమ్న జాతుల ప్రతినిధిగా యన్. శివరాజ్‌గారు; సిక్కుల ప్రతినిధిగా తారాసింగ్‌గారు. (గాంధీజీ కోర్కెననుసరించికాంగ్రెసు అధ్యక్షుడైన అబుల్ కలాం అజాద్‌కి కూడా దరిమిలాను ఆహ్వానం పంపబడింది). వీరందరి సంఖ్య మొత్తం 22.

వీరు రేపు 25 వ తేదీని సిమ్లాలో సమావేశం కావాలి.

సిమ్లా సమావేశం జయప్రదమైతే, ప్రస్తుతం అడ్వైజర్ల పరిపాలనలోవున్న రాష్ట్రాలలో తిరిగి మంత్రివర్గాలేర్పడతాయి. అవి వివిధ పక్షాల ప్రతినిధులతోగూడిన సంయుక్త మంత్రివర్గాలుగా ఉంటాయి.

సమావేశం విఫలమైతే, వివిధ పక్షాలవారు ఏకాభిప్రాయానికి వచ్చేవరకు ప్రస్తుత పద్ధతి ప్రకారమే పరిపాలన కొనసాగుతుంది.

ఈ ప్రతిపాదనలు బ్రిటిష్ ఇండియాకు మాత్రమే వర్తిస్తాయి.

1942 నాటి అల్లరుల ఫలితంగా డిటెన్షన్‌లో ఉంచబడ్డవారి విడుదల విషయమై కొత్తగా యేర్పడబోయే కేంద్ర ప్రభుత్వం, రాష్ట్రీయప్రభుత్వాలు నిర్ణయం చేస్తాయి.

కేంద్ర, రాష్ట్రీయ శాసనసభలకు కొత్త ఎన్నికలెప్పుడు జరగాలో సిమ్లా సమావేశంలో చర్చించవచ్చును.

"భారతదేశంయొక్క ఆశయాలపట్ల ఇతరదేశాల్లో ఇప్పుడున్నంత సానుభూతి యిదివరకెన్నడూ లేదు. దాన్ని ఇప్పుడు సద్వినియోగం చేసుకోవాలి. ఇదేమంత సులభసాధ్యమని నేననను; తొందరగా యేపనీ జరగదు. చెయ్యవలసినదెంతో ఉంది. అనేక ప్రమాదాలు, పొరబాట్లు జరుగవచ్చు. మరచి పోవలసిన విషయాలు అందరిలోను ఉన్నాయి. క్షమించవలసినవి కూడా ఎన్నో ఉన్నాయి. భారత దేశం యొక్క భవిష్యత్తులో నాకు విశ్వాసం ఉంది. దాని ఘనతను అధికం చేయడానికి నేను నాశక్తివంచన లేకుండా ప్రయత్నిస్తాను. మీ అందరి సహకారాన్ని, సుహృద్భావాన్ని, అర్థిస్తున్నాను," అని వేవెల్ తనఉపన్యాసాన్ని ముగించాడు.

క్రాపలో కమ్యూనిస్టుల అరెస్టు

జాతీయనాయకుల విడుదలపట్ల సంతోషంవెలిబుచ్చుతూ దేశమంతటా సభలు, ప్రదర్శనలు జరుగుతున్నాయి. తెనాలి తాలూకా క్రాప గ్రామంలో కూడా స్థానిక కమ్యూనిస్టుపార్టీ సభ్యులు గ్రామస్థుల సహకారంతో 16-6-45 వ తేదీని గ్రామంమధ్య జాతీయపతాకాన్ని, ఎర్రజండాను ప్రతిష్టించారు. ఆనాటి మధ్యాహ్నం కోగంటి సూర్యనారాయణ అనే షావుకారు పిల్లల్ని కొందరిని వెంటబెట్టుకువచ్చి, ఆ రెండు జండాలను ఎత్తుకుపోయి చించివేశారు. ఇది జరిగిన కొంతసేపటికి గుంటూరుజిల్లా పార్టీకమిటీ సభ్యుడు కామ్రేడ్ గంగాధరరావు ఆ గ్రామం వచ్చాడు. కట్టిన జండాలు పీకివేయడం జాతీయ సాంప్రదాయంకాదని, తిరిగి వాటిని ప్రతిష్టించవలసిన అవసరం ఉన్నదనీ, పార్టీసభ్యులు గ్రామంలో ప్రచారం చేశారు. మరునాడు జండాలను తిరిగి ప్రతిష్టించడానికి కార్యక్రమం వేసుకున్నారు. కాని, కోగంటి సూర్యనారాయణ అడ్డుతగల నిశ్చయించుకున్నాడు. అనంతవరం మొదలైన గ్రామాల నుంచి 100 మంది రౌడీలను పోగుచేసు కొచ్చాడు. గ్రామ మునసబుచేత పోలీసుస్టేషన్‌కి రిపోర్టు చేయించాడు. పోలీసులు వచ్చి, 6 గురు కమ్యూనిస్టుల్ని అరెస్టుచేశారు. వారు: కామ్రేడ్స్ గంగాధరరావు, కోగంటి కోటయ్య, మేకా వీరరాఘవయ్య, కావరనేని కోటేశ్వరరావు, కె. వెంకటేశ్వర్లు, శాస్త్రి. ఈ విధంగా జండా ప్రతిష్ఠాపన కార్యక్రమానికి ఆటంకం కలిగింది తరువాత కోగంటి సూర్యనారాయణ కూడా అరెస్టు చేయబడ్డారు.

అన్నిటికంటే ఆశ్చర్యం ఏమంటే, జాతీయ పతాకాన్ని పెకలించివైచిన యీ కోగంటి సూర్యనారాయణకు "నేషనల్ క్లబ్బు" నుంచి కాంగ్రెసు వాదులమనుకొనే కొందరు కాఫీ, భోజనాలు అందజేశారు.

కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేకతతో కళ్ళుమూసుకుపోయిన ఇట్టి వ్యక్తులకు కాంగ్రెసు బురఖా తొడగడం మన జాతీయోద్యమానికే కళంకం అను విషయాన్ని ప్రజలంతా గ్రహించాలి.

ప్రజాద్రోహులకు - ప్రజాసేవకులకు మధ్య పోరాటాలు

—///—

మద్దుకూరి చంద్రశేఖరరావు

"మన ప్రాంతంలో సోదరులైన కమ్యూనిస్టు కాంగ్రెసు వర్కర్ల మధ్య స్వల్పవిషయాలలో తగవులువచ్చి, అవి అంతటితో ఆగక దెబ్బలాటలవరకూ వెళ్ళడం జరుగుతున్నట్లు పత్రికలలో వార్తలు చూచినపుడు తీరని విచారం కలుగుతున్నది. భరతమాత కడుపున పుట్టిన ఈ బంగారుబిడ్డలు, దేశవిముక్తికి పాటుపడే ఈ త్యాగమూర్తులు, ఇలా తమలో తాము వైరాలకు దిగడం భావ్యమా? మార్గాలు భేదం కావచ్చుగాని, అందరి ఆదర్శం భారత స్వాతంత్ర్యమే గనుక - దాన్నిపాటించి, భరతమాతను తలిచి, సామరస్యాన్ని పెంపొందిస్తారని భావిస్తున్నాం."

—అని "కృష్ణాపత్రిక" జూన్ 9 వ తేదీ సంపాదకీయంలో వ్రాసింది. నిజమే! దేశక్షేమం కోరేవారికి దేశభక్తులమధ్య తగవు విషాదకరంగానే ఉంటుంది. అందరూకలసి మాతృదేశ విముక్తికి, ప్రజాసేవ చేయడాని! పాటుపడాలని కోరుతారు.

తగాదాలు ఎవరిమధ్య ?

అయితే యీసందర్భంలో దేశశ్రేయోభిలాషులు ఒక విషయం గమనించాలి. యీ తగవులు ఎందుకు వస్తున్నాయి? ఎవరెవరి మధ్య వస్తున్నాయి? అని పరిశీలించాలి. నిజంగా ఇవి కమ్యూనిస్టులు - కాంగ్రెసువాదుల మధ్య పోరాటాలా? అనే విషయం తేల్చుకోవాలి. అందుకొరకు కొన్ని ఉదాహరణలను యీ వ్యాసంలో తెలుపుతాను. తమంతటతామే వాస్తవమేమిటో నిర్ణయించుకో గలుగుతారు.

జొన్నపాడులో

ఇది గుడివాడతాలూకాలోనిగ్రామం. వంగపాటి రంగారెడ్డిగారు 1930 నుంచి ఆగ్రామములో పేరుపొందిన కాంగ్రెసు దేశభక్తుడు. శాసనోల్లంఘనోద్యమంలో జైలు కెళ్ళాడు. తూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యదర్శిగా పనిచేశాడు. ఎన్నికలలోను, స్వాతంత్ర్యోద్యమంలోను నాటినుంచి నేటివరకు కాంగ్రెసుకు అండగా నిలబడి ప్రజాసేవ చేస్తున్నాడు. క్రమంగా కమ్యూనిస్టు అయ్యాడు. గ్రామములో అత్యధిక సంఖ్యాకులు వీరిని తమ నాయకుడుగా ఎంచుతారు

వీరికి వ్యతిరేకులు జస్టిస్‌పార్టీ నాయకుడు రామదాసు ఇతడు ఎల్లప్పుడు కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకి. ఎన్నికలలో జస్టిస్‌పార్టీకి అండ. రౌడీలద్వారా దౌర్జన్యం ప్రయోగించి ప్రజల్పై పెత్తనంచేయడానికి ప్రయత్నింపుతాడు. ఈముఠాలో ఒక రౌడీ రంగారెడ్డిగారి కూతురును (చదువుకునే బాలికను) నిందించుతూ జాబు వ్రాసాడు. అందుకు వూళ్లో పెద్దలు వాడికి బుద్ధి చెప్పదలచారు. మునసబు తప్పుడురిపోర్టుచేసి పోలీసులను తెప్పించాడు. వాళ్ళు రెండు పక్షం వాళ్ళను అరెస్టు చేసి, జామీను కేసుపెట్టారు.

దీనిని ఆంధ్ర దిన పత్రికలు కాంగ్రెసు - కమ్యూనిస్టు తగాదాగా చిత్రించాయి. తాలూకా కాంగ్రెసు అసెంబ్లీవారు కొందరు రామదాసు ముఠాను బలపరచారు. కాని విచిత్ర మేమిటంటే, కేసులో ఈముఠా తాము కాంగ్రెసు వాళ్ళము కామనీ, జస్టిస్‌పార్టీ వారమనీ, చెప్పుకున్నారు. జస్టిస్‌పార్టీనాయకుడు అడ్వ మిల్లి హర్నీడువారు తమ పార్టీవారేనని ఉత్తర సాక్ష్యమిచ్చాడు. దీనిని కాంగ్రెసు - కమ్యూనిస్టు తగవనే ప్రచారం శుద్ధమోసం కాదూ!

రావులపాడులో

ఇదికూడాగుడివాడతాలూకాలో గ్రామమే ఎల్లపుడుకాంగ్రెసును బలపరుస్తూంది. 1930-33 ఉద్యమాలలో చాలమందిపాల్గొని జైళ్ళకు వెళ్లారు. శాసనోల్లంఘనం నాటి సత్యాగ్రహులంతా నేడు కమ్యూనిస్టులు. వారిలో ఒకరైన ధూళిపూడి రాఘవయ్యగారు గ్రామ ప్రజలకు నాయకుడు.

ఈవూళ్ళోనే ప్రజాద్రోహులు, కోర్టుపక్షులు కూడావున్నారు. లంచగొండులయిన కరణం రామారావు, బెల్లపుసోమయ్యవగైరా ఒకపక్షం. తక్కినప్రజలంతా ఒక పక్షం. ఈ ప్రజాద్రోహులు రాఘవయ్యగారి కొడుకుబుల్లియ్యను, మరి కొందరిని దోసపాడు స్టేషన్‌నుంచి వస్తుంటే కొట్టించారు. అందుచే గ్రామప్రజలకు - యీ ద్రోహులకు మధ్య తగువు వచ్చింది.

దీనిని దినపత్రికలు కాంగ్రెసు-కమ్యూనిస్టు తగవుగా చిత్రించాయి. జూన్ 9 వ తేదీ ప్రకటనలో రాష్ట్రకాంగ్రెసు అసెంబ్లీ నాయకులు కల్లూరి చంద్రమౌళి, సంజీవరెడ్డి గారలు కరణం రామారావు ముఠా తమ వారైనట్లుగా చెప్పుకొన్నారు. కరణం రామారావు సి. ఐ. డి. గా పనిచేసాడు. లంచగొండి! అతడు కాంగ్రెసువాడెలా అయ్యాడో దేవుడికే తెలయాలి! గుడివాడ తాలూకా ప్రజలు కరణం రామారావును ఎరుగుదురు. ఎంతపెద్దలు అబద్ధమాడినా, నల్లకుక్కను తెల్లకుక్కగా చేయలేరుగదా! కరణం రామారావు కాంగెసువాడని ప్రజలముందు నిలబడి చంద్రమౌళి సమర్థించగలడా? అని సవాలు చేస్తున్నాను.

దావులూరులో

దావులూరు తెనాలితాలూకాలోని గ్రామం. కోగంటి కోటయ్య, చింతల సూర్యనారాయణ గార్లు కాంగ్రెసు వర్కర్లు. మొదటివారు సత్యాగ్రహిగా జైలుకెళ్ళారు. రెండోవారు తెనాలితాలూకా కాంగ్రెసుసంఘ అధ్యక్షుడుగా కూడపనిజేసారు. వీరుగ్రామప్రజలనాయకులు కమ్యూనిస్టుపార్టీ సభ్యులు. కులమత విచక్షణ లేకుండా గ్రామప్రజలందరూ ఐకమత్యంగా వుంటారు. ఈ గ్రామంలో నల్లబోతు శివరామబ్రహ్మం అనే భూస్వామి ఉన్నాడు. జస్టిస్‌పార్టీవాడు. పంచాయితీ బోర్డు ప్రెసిడెంటు. గ్రామానికి వచ్చిన కిరసనాయిల్ కోటాను లైసెన్సుదారు దొంగ మార్కెటు చేస్తూంటే, కామ్రేడ్స్ అపుచేశారు. సక్రమంగా పంచునట్లు చేస్తున్నారు. అందుకు యీ పంచాయితీ ప్రెసిడెంటుకు కోపం. కొత్తగా కాంగ్రెసు బురఖా తగిలించు కొన్నాడు. ప్రజలతో కయ్యానికి కాలుదువ్వుతున్నాడు.

ప్రజాసేవకులయిన చింతల సూర్యనారాయణ, కోగంటి కోటయ్య వగైరాలు కాంగ్రెసు దేశభక్తులుకారా? దొంగ మార్కెటును బలపరచిన శివరామ బ్రహ్మం కాంగ్రెసు వాది అయాడా? ఏలాగో పాఠకులే నిర్ణయించండి!

చినగంజాము గ్రామం తెనాలి తాలూకాలోనిది. రామకృష్ణారెడ్డి అనే తాగుబోతుదొంగ ఉన్నాడు. వానివిచ్చలవిడితనాన్ని కప్పిపుచ్చుకోడానికి ఒకముసుగు కావాలిసి వచ్చింది. కిసాన్ కాంగ్రెసు సభ జరిపాడు. ఇతడిమీద దొంగతనం కేసు జరుగుతోంది. రైలులో నూలబేళ్లు, ప్రయాణికుల సామాను దొంగిలించాడని ఆరోపణ.

ఇలాంటివాడు కాంగ్రెసువాడని ఎవరూ అనలేరు గదా!

బాపట్ల ఆహారకమిటీలో శ్రీవేదాంతం వాసుదేవరావుగారు అనేకాంగ్రెసువాదిపనిచేస్తున్నారు. వీరు బాపట్ల తాలూకా కాంగ్రెసు అసెంబ్లీకి కార్యదర్శిగా ఎన్నుకోబడ్డారు. ఈ అసెంబ్లీకి ప్రెసిడెంటు కల్లూరి వీరయ్య దొంగవ్యాపారం చేస్తున్నాడు. అందుచే వీరికి వాసుదేవరావుగారు ఆహారకమిటీలో పనిచేయడం గిట్టదు. రాజీనామా యివ్వమని ఒత్తిడి చేస్తున్నారు.

దొంగ వ్యాపారంచేసే అధ్యక్షుడు దేశభక్తుడో, ఆహార కమిటీలో కమ్యూనిస్టులతో కలసిపనిచేస్తూ దొంగ మార్కెట్టును అరికడుతున్న వాసుదేవరావుగారు దేశభక్తుడో, మీరేచెప్పండి. రేపు వీరిద్దరి మధ్య ఘర్షణవస్తే కాంగ్రెసు - కమ్యూనిస్టు తగాదా అనడం పొరపాటుగదా! దొంగవ్యాపారికి - ప్రజాసేవకునికి మధ్య ఘర్షణ అనడమే సబబుగదా!

కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుఅసెంబ్లీ కోశాధికారి పిడికిటి రామకోటయ్య సిమెంటు, ఎరువులు వగైరాలలోదొంగవ్యాపారంచేస్తున్నాడు. ప్రజలకుకంట్రోలు రేటుకు సిమెంటు అందజేయాలంటేరైతుసంఘమో, యితరప్రజాసేవకులో యీ విషయమై జోక్యం కలిగించుకోవాలి. అపుడు యీ తగాదాను ఏమని పిలుస్తాము? కాంగ్రెసు-కమ్యూనిస్టుతగాదాఅనడంసబబుకాదు. ప్రజాసేవకులకు-దొంగవ్యాపారికి తగవు అంటాము. దీనితో కాంగ్రెసు రాజకీయాలకు ఎట్టి సంబంధములేదు. కాంగ్రెసు దొంగవ్యాపారాన్ని ప్రోత్సహించలేదు. వ్యక్తి చేసే నేరానికి కాంగ్రెసును నిందించము. కాబట్టి యీ విషయాన్ని దొంగవ్యాపారికి - ప్రజాసేవకులకు (నిజంగా ప్రజలందరికీ) మధ్య తగవుగా ఎంచడం ధర్మమని చెబుతాము.

అనగా-ఒకవేళ ఎవరైనా కాంగ్రెసువ్యక్తి దొంగవ్యాపారంలాంటి ప్రజావిరుద్ధమైన పని చేస్తే దానిని కాంగ్రెసుకు అపాదించము. దొంగమార్కెటును తొలగించడానికి కమ్యూనిస్టులు నిరంతరం కృషిచేస్తున్నారు. దీనివల్ల దొంగవ్యాపారులకు, ప్రజాసేవకులకు మధ్య అనేకచోట్ల తగవులు వస్తున్నాయి. దొంగవ్యాపారులు కాంగ్రెసు బురఖా వేసికొని వీటిని కాంగ్రెసు - కమ్యూనిస్టు తగాదాలుగా ప్రచారం చేస్తున్నారు. ఇందుకు కొన్ని పత్రికలు తోడ్పడుతున్నాయి. ప్రజలను మోసపుచ్చడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. నిజానికి యివన్నీ దొంగవ్యాపారులకు - వారిని అరికట్టే ప్రజా సేవకులకు మధ్య తగాదాలు. అంతేగాని కాంగ్రెసు - కమ్యూనిస్టు తగాదాలు కానేకావు. ముమ్మాటికి కావు.

బెజవాడలో

నగరాలకు ఒకదేవాలయం వుంది. దానికి ప్రతియేటా కొన్నివేల ఆదాయం వస్తుంది. కులపెద్ద మరుపిళ్ళ చిట్టిగారు. వీరే దేవాలయానికి కూడ ధర్మకర్త. కులంలో జరిగే శుభకార్యాలు వగైరా అన్నీ కులపెద్ద అజమాయిషీక్రింద జరిగే పాత ఆచారం వుంది. చిట్టిగారు కొందరిపై ఆంక్షలు పెట్టడం, వారి యిండ్లకు యితరులు వెళ్ళకుండా బహిష్కారపత్రాలు పంపడం వగైరా అధికారాలు చలాయించుతారు. ఇంతేగాక, కొన్నియేండ్లనుంచి దేవాలయాదాయానికి సరిగ్గాలెక్కలుచూపడం లేదు. అందుచే నగరాప్రజలలో అసంతృప్తి వ్యాపించింది. బహిష్కార పద్ధతులనుప్రజలు వ్యతిరేకించారు. దేవాలయాదాయపు లెక్కలు చెప్పమని కోరారు. దీనిపై ధర్మకర్త ముఠాకు ప్రజలకు మధ్య ఘర్షణ ప్రారంభమయింది.

ఈ విషయాలను కొందరు కమ్యూనిస్టు - కాంగ్రెసు తగాదాగా ప్రచారం చేస్తున్నారు. చిట్టిగారు రాష్ట్ర కాంగ్రెసు అసెంబ్లీ సభ్యుడు కావచ్చు. కాని దేవాలయాదాయం లెక్కలు చెప్పకూడదని కాంగ్రెసు తీర్మానంలేదు. పైగా అలా చేయడం తప్పని నిరశించుతుందికూడా తెలిస్తే. అలాంటపుడు ఈతగవు కాంగ్రెసు-కమ్యూనిస్టు తగవెందు కవుతుంది? నిజంగా యిది కులపెద్దకు-ప్రజలకు దేవాలయాదాయం విషయమై వచ్చిన ఘర్షణమాత్రమే. కాంగ్రెసు కమ్యూనిస్టు తగాదా కాదు.

"వెంగమ్మ" నాటకం

ఆంధ్రదేశంలో లక్షలకొలది ప్రజలు కామ్రేడ్ సుందరయ్యను తమఅనుంగుబిడ్డగా ఎంచుతారు. యువకులు అనుసరించదగిన ఆదర్శప్రాయుడైన నాయకుడుగా పూజించుతారు. సుందరయ్య వ్యక్తిగత పవిత్రతను, డిసిప్లిన్‌ను, నిరంతర ప్రజాసేవను గురించి కామ్రేడ్స్ గొప్పగా ఎంచుతారు. ప్రజలు కథలు చెప్పుకుంటారు.

ఇలాంటి ప్రజాసేవకునిపై నిందలువేస్తూ, ఎడ్లపల్లి కోటయ్య అనే మూర్ఖుడు ఒకబూతు నాటకంవ్రాసాడు. అసభ్యకరమైన యీవ్రాతలను యిచట ఉదహరించజాలను. ఈనాటక ప్రదర్శనాన్ని కొందరు కాంగ్రెసు నాయకులు ప్రోత్సహించుతున్నారు. ఇలాంటిపుస్తకం కాంగ్రెసు పేరిట ప్రచారం జరుగుట తప్పని కాంగ్రెసు అసెంబ్లీ నాయకులకు కామ్రేడ్స్ సూచించారు. నాటకాన్ని నిరశించుతూ ప్రకటన చేయమని కోరారు. కాని అసెంబ్లీ నాయకులు స్టేటుమెంటులు యివ్వ నిరాకరించారు.

దివితాలూకా కాంగ్రెసు అసెంబ్లీ కార్యదర్శి ఏలేశ్వరపు కృష్ణమూర్తి యీ నాటకాన్ని ఆడే దళాన్ని తయారుచేశాడు. ఈ దళాన్ని వెంటబెట్టుకొని గ్రామాలకు వెళుతున్నాడు, ప్రదర్శనాలు జరిపి దెబ్బలాటలు తెస్తున్నాడు. తమకు (మిగతా 4వ పేజీలో)

(8 వ పేజీ తరువాయి) నాయకుడైన గాంధీజీని బూతులు తిడితే ప్రజలు సహింపరుగదా! అలాగే సుందరయ్య ఆదర్శప్రాయుడుగా ఎంచే ప్రజలు, ఆయనను బూతులు తిడుతూ నిందించే నాటక ప్రదర్శనాన్ని సహించరు. అందుచే ఘర్షణలు వస్తున్నాయి.

ఆంధ్ర కాంగ్రెసుఅసెంబ్లీ పెద్దలు ఇలాంటి నీచ ప్రదర్శనాలను ఖండించాలి. పతనం చెందిన ఏలేశ్వరపు కృష్ణమూర్తిని చెవి మెలి పెట్టి పైకిలాగాలి. అలా చేయకపోవడం తమ గౌరవానికే లోపం. ఈ కర్తవ్యాన్ని నెరవేర్చకుండా చంద్రమౌళి, సంజీవరెడ్డి గార్లు పెద్ద పెద్ద ప్రకటనలు చేయడంలో అర్థం లేదు. కృష్ణమూర్తి "వెంగమ్మ" నాటకం ఎందుకు ఆడించుతున్నాడో కనుక్కొని, మందలించాలి.

"వెంగమ్మ" నాటకం ఆడించే ఏలేశ్వరపు కృష్ణమూర్తికి - యీ అసభ్య ప్రదర్శనాన్ని నిరసించే ప్రజలకుమధ్య ఘర్షణలువచ్చాయి. వాటిని కమ్యూనిస్టు - కాంగ్రెసు తగవులు అనడం కూడ పద్ధతప్పు. రాష్ట్ర కాంగ్రెసు అసెంబ్లీ నాయకులు యీ నాటకాన్ని నిరసించనిమాట నిజమే. కాని వారు ఇంత వరకు బహిరంగంగా ప్రోత్సహించలేదు. నేడు సంకుచితంగావున్నా అసెంబ్లీలు కూడ యిలాంటి నాటకాన్ని సమర్థించలేవు. అందుచే యీ నాటకంవల్ల వచ్చే తగవులు అసభ్యనాటక మాడే రౌడీలకు, వాళ్ళను ప్రోత్సహించే కృష్ణమూర్తి వంటి పతితులకు, నిరసించే ప్రజలకు మధ్య ఘర్షణలు మాత్రమే. అంతేగాని కాంగ్రెసు-కమ్యూనిస్టులమధ్య తగవులుకావు. ఇలాంటి ఉదాహరణ లింకెన్నయినా యివ్వవచ్చు. స్థలాభావంచే వదలివేస్తున్నాను.

సవాలు

పై ఘటనలన్నీ ఒకవిషయాన్ని ద్యోతకం చేస్తున్నాయి. దొంగవ్యాపారస్థులు, లంచగొండులు, ప్రజాద్రోహులు—వీరితో ప్రజాసేవకులకు ఘర్షణవస్తోంది. ఏమంటే, దొంగమార్గాలను బట్టబయలుచేస్తేదొంగవ్యాపారికికోపం. లంచాలను బయటపెడితే లంచగొండికికోపం. ఇలాంటి ప్రజాద్రోహులతో ప్రజాసేవకులైన కమ్యూనిస్టులకు సంఘర్షణలు, తగవులురావడం సహజమే. అందుకు ప్రజాసేవకులు వెంతించరు.

కాని, యీ ప్రజాద్రోహులు అనేకచోట్ల కొత్తగా కాంగ్రెసు బురఖా తగిలించుకొంటున్నారు. కాంగ్రెసు వాకితో కమ్యూనిస్టులు పోరాడుతున్నట్లునిందలువేసి, ప్రజలనుమోసగించ ప్రయత్నించుతున్నారు. ఇలాంటి అబద్ధాలను ప్రకటించి ఆంధ్రదినపత్రికలు దొంగవ్యాపారులకు తదితర ప్రజాద్రోహులకు సాయపడుతున్నాయి.

కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేకులైన కొందరు కాంగ్రెసు అసెంబ్లీ పెద్దలుకూడ యీ దొంగవ్యాపారులను, లంచగొండులను తమవారయినట్లుగా చెప్పుకుంటున్నారు. ప్రజాద్రోహులతో వచ్చిన తగాదాలను కాంగ్రెసు-కమ్యూనిస్టుతగాదాగా చూపప్రయత్నించుతున్నారు. వీరు యీ విధంగా రౌడీలను, అంచగొండులను, దొంగవ్యాపారులను కాంగ్రెసు వాళ్ళనడం కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠకు అపచారం చేయడమే. ప్రజాద్రోహులను బలపరచడం, ప్రోత్సహించడం, మనజాతీయోద్యమసాంప్రదాయాలకే విరుద్ధమైనది. ఒకవేళ దొంగవ్యాపారం చేసేవాడు పూర్వం కాంగ్రెసువాడైనా నేడు దేశభక్తుడుకాడు: కాంగ్రెసువాడుకాడు. ప్రజాద్రోహి మాత్రమే.

ప్రజాద్రోహులు కాంగ్రెసు బురఖా ధరించకుండా చేయాలి

ఈ ప్రజాద్రోహులతో వచ్చినతగాదాలను కమ్యూనిస్టుతగవులుగా దినపత్రికలలో ప్రకటించుతున్నారుగదా! ఈ ద్రోహులు ఏగ్రామాలవారో ఆగ్రామాల ప్రజలను బహిరంగ సభలకుపిలుద్దాం. పైనచెప్పినవారు కాంగ్రెసు వారో, ప్రజాద్రోహులో నిర్ణయించమని ప్రజలనే అడుగుదాం. ప్రజాద్రోహులను సమర్థించుతున్న కాంగ్రెసు అసెంబ్లీ పెద్దలకు యిదే సవాలు! పైన చెప్పిన ద్రోహులను కాంగ్రెసు అనుచరులని ప్రజలముందు సమర్థించ మనండి!

రాజభూషణరావుగారి లేఖ

కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేకులైన కాంగ్రెసు అసెంబ్లీ పెద్దలు పైన చెప్పినట్లుగా ఒకవైపున ప్రజాద్రోహులకు కాంగ్రెసు బురఖా తొడుగుతున్నారు; రెండోవైపు ప్రజాసేవకు పూనుకొంటున్న కాంగ్రెసు దేశభక్తులను బెదిరించుతున్నారు. కాంగ్రెసునుంచి తరిమివేస్తున్నారు. ఉదాహరణకు చూడండి:

శ్రీ బుద్ధిరాజు రాజభూషణరావుగారు ఏలూరు పట్టణ కాంగ్రెసుఅసెంబ్లీ అధ్యక్షులు. 1930-32 సత్యాగ్రహోద్యమాల్లో కారాగారక్లేశాన్ననుభవించిన దేశభక్తుడు. కొన్నాళ్ళు పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీకి కార్యదర్శిగా ఉన్నారు. వారు ఇండియన్ ఎక్స్‌ప్రెస్ పత్రికకు యీక్రిందిలేఖ వ్రాశారు.

"ఆంధ్రలోను, బహుశాతమిళనాడులోను, కాంగ్రెసు ఉద్యమ చరిత్రలో ఒకకొత్త అధ్యాయం సాగుతూంది - ఇది బహు విషాదకరమైన ఘట్టం! ఇదే కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేక అధ్యాయం. కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేకతను ఒక స్టీంరోలర్ లాగా, నిర్దాక్షిణ్యంగా, సాగిస్తున్నారు - వివిధాభిప్రాయాలను, దృక్పథాలను ఈరోలర్ కింద నలిపి నుసిచేస్తున్నారు. కాంగ్రెసులో కమ్యూనిస్టులకు స్థానం ఉండకూడదంటున్నారు. అంతేకాదు. కాంగ్రెసు నుంచి కమ్యూనిస్టులను తొలగించకూడదని ఎవరయినా వాదిస్తే, వారినికూడా కమ్యూనిస్టులకిందే లెక్కకడుతున్నారు. కాంగ్రెసు కమిటీల్లోనుంచి (వీటికి నిర్మాణ కార్యక్రమంకోసం ఏర్పడిన కాంగ్రెసువాదుల అసెంబ్లీలకూ తేడాఉంది) కమ్యూనిస్టులనింకా తొలగించలేదు కాబట్టి, కమ్యూనిస్టులింకా కాంగ్రెసు సభ్యులే అని ఎవరయినా అంటే, వారిని కమ్యూనిస్టు అభిమానులకింద చూస్తున్నారు కమ్యూనిస్టులు కూడా దేశభక్తులేననడం క్షమించరాని ఒకమహాపాపానికి ఒడికట్టడమన్నమాటే బహిరంగసభల్లోగాని, అంతరంగిక సమావేశాలలోగాని, కమ్యూనిస్టులమీద చేసే ఆరోపణలతో ఎవరయినా ఏకీభవించకపోతే, వారిని కాంగ్రెసుకార్యక్రమ విద్రోహులుగా జమకట్టి, పైగా తరుమగొట్టజూస్తున్నారు. కరువు కాటకాల నివారణకు కమ్యూనిస్టులసహకారాన్ని కూడాపొందవచ్చునని ఎవరయినా సూచిస్తే, అతనికి కాంగ్రెసుపట్లతగినంత భక్తివిశ్వాసాలు లేనట్టేలెక్క. ఇలాంటి ధోరణిని ఖండిస్తూ ఒక్కమాటైనా మాట్లాడమంటే, నేటి కాంగ్రెసు రాజకీయాలలో ఒక మహాపరాధంగా భావిస్తున్నారు. కమ్యూనిస్టులను ఆడిపోయడంలో ఎంతగా పగ్గాలు సడలిస్తే అంత దేశభక్తుడన్నమాట. ఇట్టి అభిప్రాయాలతో కొందరు కాంగ్రెసు వర్కింగుకమిటీ సభ్యులు, మాజీ వర్కింగుకమిటీ సభ్యులు, కొందరు కాంగ్రెసు ప్రముఖనాయకులు, ఏకీభవించడం లేదు. అయినా, వీరి కవన్నీ అక్కర్లేదు.

"కంస్ట్రక్టివ్అసెంబ్లీల ఆధ్వర్యాన జరిగిన సభల్లో నూటికి తొంభైయింటిలో కమ్యూనిస్టులను ఆడిపోయడంతప్ప, మరే ఇతర కార్యక్రమమూ లేదు. హద్దూపద్దూ లేకుండా కమ్యూనిస్టులను ఆడిపోయాలి అనే ధోరణికి ఏమాత్రం భిన్నంగా పోయినా సహింపకూడదు — అనే దృక్పథం బాగా నాటుకుపోయింది. కాలక్రమేణా ఆవేశాలు చల్లారిపోయి, అన్యదృక్పథాలను కూడా అవగాహన చేసుకొని, హర్షించగల సమయం రాకతప్పదని ఆశించాను. కాని, పరిస్థితులు నానాటికి మరీ అధ్వాన్న మవుతున్నాయి. ప్రస్తుతం కార్యసారధ్యం వహిస్తున్నవారు కాంగ్రెసు సంస్థలను "ఆగ్రహావేశ పరుల కూటము"లుగా మార్చివేస్తున్నారు. క్రమశిక్షణ పేరుచెప్పి వ్యక్తుల భావస్వాతంత్ర్యాన్ని అరికట్టడానిక్కూడా ఒక హద్దు వుంది. ఇప్పటికప్పుడే ఈ హద్దును చాలవరకు దాటిపోయారు. కొందరు తమతమ దృక్పథాలను వెల్లడిస్తున్నారు. వాటి విషయమై కాంగ్రెసు ఒక నిర్ణయానికింకారాలేదు. అలాంటప్పుడు అదృక్పథాలను ఆక్షేపించడం ఏమిమర్యాద - అదేమి స్వాతంత్ర్య ధర్మం, ఏమి నీతి? సజీవమైన ఒక రాజకీయ సంస్థను నిర్మించడానికి అవసరమైన స్వతంత్ర భావం ఈనాడు కరవయింది. వాతావరణమంతా దౌర్జన్యభావంతోనిండిఉంది. ఈ విషజ్వరం ఇంకా వ్యాపించి, ప్రజాస్వామ్యము, నిర్మాణాత్మకమైన ప్రజాజీవనాల పునాదులకే దెబ్బ తగలకుండా చేయడానికి అన్నివిధాలా పాటుపడాలి. అదే నేటి ప్రప్రధాన బాధ్యత!"

కర్తవ్యం

పై లేఖపై వ్యాఖ్యానం అవసరంలేదు. ఒక దేశభక్తుడు గత రెండేళ్లుగాపడిన బాధను అది వ్యక్తపరుస్తోంది. రాజభూషణరావుగారు తమ పట్టణ కాంగ్రెసుఅసెంబ్లీ అధ్యక్షస్థానానికి రాజీనామా యిచ్చారని తెలిసింది. ఆంధ్రకాంగ్రెసుఅసెంబ్లీ పెద్దలు యిప్పటికైనా తమ పాలసీ ఎలా ఆత్మవినాశకర పంథాయో తెలిసికోవాలి.

ఒకవైపున మీరు ప్రజా విరోధులకు కాంగ్రెసుబురఖా తగిలించుతున్నారు. మరొకవైపున రాజభూషణరావుగారిలాంటి దేశభక్తులను పొగొట్టు కొంటున్నారు. కాంగ్రెసు సాంప్రదాయాలకే విరుద్ధంగా దొంగ వ్యాపారుల్ని, బూతునాటకాలను బలపరుస్తున్నారు. ఏనాడో ఆంధ్ర జాతీయ జీవితంనుంచి పారదోలబడిన దురాచారాలను - కులాల ననుసరించి వేరువేరు పంక్తి భోజనాలను మళ్ళీ తెస్తున్నారు. (గోవాడ సభలో) యీ పనులు జరగడం నిజంగా ఎంతవెనక్కిపోవడమో ఆలోచించండి. ఈ అపసవ్య మార్గాలను మానండి!

ప్రజలు యీ విషయమై తగు ఆందోళన చేయాలి. మీ గ్రామం వచ్చిన కాంగ్రెసు నాయకుని దొంగవ్యాపారం, లంచగొండితనం నిరసించుతూ ప్రకటన చేయమని కోరండి. "వెంగమ్మ" నాటకంతో కాంగ్రెసుకెట్టి సంబంధంలేదని, దానిని ప్రదర్శించడం అసభ్యమనీ ప్రకటన చేయమని కోరండి. ఇదే ప్రజాద్రోహులు కాంగ్రెసు బురఖా ధరించకుండా చేసేమార్గం. దేశభక్తులు ప్రజాసేవకు లందరిమధ్య ఐకమత్యం నిర్మించే సవ్యమైన మార్గమిదే.

పెదప్రోలు ఘటనల ఆంతర్యం

జులై 2 వ తేదీన పెదప్రోలులో (కృష్ణాజిల్లా) జరిగిన ఘటనను గూర్చి "ఆంధ్రపత్రిక" విలేఖరి జూన్4వ తేదీ పత్రికలో 100 మంది కమ్యూనిస్టులు సభలో కూర్చొని, పోతూపోతూ ఏలేశ్వరపు కృష్ణమూర్తినికొట్టిపోయారని రాశాడు. జూను5 వతేదీ ఆంధ్రప్రభలో ఏలేశ్వరపు కృష్ణమూర్తి స్పృహతప్పి పడిపోతే అవనిగడ్డ ఆస్పత్రిలో చేర్చారని, ప్రకటింపబడింది. ఆంధ్ర అసెంబ్లీ పెద్దలైన కల్లూరి చంద్రమౌళి, నీలం సంజీవిరెడ్డిగార్లు13వతేదీ"ఆంధ్రప్రభలో"ఏలేశ్వరపు కృష్ణమూర్తి లైటుతో తమకు దారి చూపించడానికి సిద్ధంగాఉండగాకమ్యూనిస్టులు కొట్టారని,ప్రకటించారు. ఈవిధంగా పరస్పర విరుద్ధమైన ప్రకటనలు పత్రికలలోవచ్చాయి.

అసలు విషయమేమిటంటే, కల్లూరి చంద్రమౌళిగారు యంత్ర పరిశ్రమలమీద దండయాత్రతో తమ ఉపన్యాసం ముగించిన తర్వాత, మండవ వెంకటేశ్వరరావుగారు లేచి తన అనుమానాలను తెలుపుటకు 4 నిముషాలు టైము ఇవ్వమని కోరగా అధ్యక్షుడు టైము ఇస్తానని వాగ్దానం చేశాడు. కాని, మిగతా ఉపన్యాసాలు పూర్తిఅయిన తర్వాత అధ్యక్షుడు తనవాగ్దానాన్ని నెరవేర్చక సభను ముగించి లేచిపోయాడు. ఆటు తర్వాత కామ్రేడ్ మండవ శివరామకృష్ణయ్య ప్రజలకు తన అనుమానాలనుగూర్చి చెప్పప్రారంభించాడు. ఇంతలో ఏలేశ్వరపు కృష్ణమూర్తి మీటింగుజరగకుండా చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో, లైటు తీసుకు పోవడానికి ప్రయత్నించాడు. ప్రజలు అతనిని మందలించారు. అంతట అక్కసు పట్టలేక, లైటు ఆర్పివేశాడు. మీటింగు పాడుచేసినందుకు అతనికి ప్రజలు బుద్ధిచెప్పారు. ఈ ఏలేశ్వరపు కృష్ణమూర్తి తాలూకా కాంగ్రెసు అసెంబ్లీ కార్యదర్శి. ఇతడు "వెంగమ్మ" ముఠాను వెంబడి వేసుకొని ఊరూరా తిరుగుతూ ఉంటాడు. "వెంగమ్మ" నాటకం వేయడమేనా కాంగ్రెసు కార్యక్రమమని ఎవరైనా పెద్దలు మందలించితే, "ఇప్పుడు నేను కాంగ్రెసు బాధ్యునిగా ప్రవర్తించుటలేదు. నావ్యక్తి బాధ్యతమీద చేస్తున్నాను." అని బూకరిస్తాడు. గ్రామంలో ప్రజలకు విజ్ఞానం వెదజల్లే పుస్తక భాండాగారాలను పాడుచేసే స్వార్థపరులైన జమీందారీ ఏజంట్లకు ఏజంటుగా పనిచేస్తూ ఉంటాడు. పరువుమర్యాదలు లేని ఇట్టి వ్యక్తికి ప్రజలు బుద్ధిచెప్పారంటే, ఆశ్చర్యమేముంది?

ఎస్టిమేటైన లింగగిరిచెర్వు, లక్ష్మీదేవిబంధం మరమ్మతు కావాలి

లింగగిరి పరగణా రైతుమహాసభ తీర్మానం

మా విలేఖరి

లింగగిరి పరగణా నందిగామ తాలూకాలో ఒక మారుమూల జమీందారీ ప్రాంతం. చుట్టూ నైజాం గ్రామాలు. పరగణా అంతా శివార్లతో కలిపి మొత్తం 12 గ్రామాలు. వాటి జనాభా 12 వేలు. 72 మంది ఛోటా జమీందార్లు యీపరగణాకి పెత్తందార్లు.వారు శిస్తు వసూళ్ళకు మునసబు కరణాలపై ఆధారపడుతూ, ప్రజల బాగోగులలో నిమిత్తం లేకుండా, తమ కాలాన్ని వెళ్ళబుచ్చుతుంటారు. ప్రజలలో వున్న అజ్ఞానం, అమాయకత్వం చెప్పనలవికాదు. విద్య శూన్యం. మచ్చుకు ఒక్క పాఠశాలకూడా లేదు. రహదారీ సౌకర్యాలు లేవు. పోస్టల్ సౌకర్యాలుగాని, వైద్య సహాయంగాని, శూన్యం. రైతు ఎంతటి వడ్డీకైనా సిద్ధపడి, షాహుకార్లపై ఆధారపడుతున్నాడు గ్రామోద్యోగులు ఈ అమాయక ప్రజలనోళ్ళు కొట్టి, వారిపైచేసే దౌర్జన్యాలు వర్ణనాతీతం.

గ్రామోద్యోగుల దోపిడీ విధానం

గ్రామోద్యోగులు సివిల్ క్రిమినల్ అధికారాలన్నీ చలాయిస్తారు. యుద్ధంపేరుతో వేలకువేలు డబ్బు రైతులనుండి వసూలు చేసి, రసీదులుగాని, బాండ్లుగాని, సేవింగ్సు సర్టిఫికెట్లుగాని యివ్వరు. ఎక్కడైనాయిస్తే, అవి పెత్తందార్ల పేరనో, మరెవరిపేరనో యిస్తారు! ఉదాహరణకు, సర్వవరంలో డబ్బువసూలుచేసి బాండ్లు యివ్వలేదు. ఈ విషయం ప్రభుత్వదృష్టికి తేగా, విచారణచేస్తామన్నారు. దీనిఫలితంగాఆగ్రామోద్యోగి రైతుల్ని తిట్టుట, కొట్టుట, అనేక తప్పుడుచార్జీలు పెడతానని బెదిరించుట, జరుగుతోంది. అమరవరంలో బాండ్లకు వసూలు చేసిన డబ్బుకు అజలేదు. శ్రీనివాసపురంలో రైతులవద్ద డబ్బు వసూలుచేసి, బాండ్లు జమీందారుపేర యిచ్చారు.

వ్యవసాయానికి ఆటంకాలు

పరగణాలో జీవనదులనదగిన రెండుయేర్లు ప్రవహిస్తున్నాయి. వీటిలో రోహిణీకార్తిలో కూడ 2 అడుగుల నీరు ప్రవహిస్తూ ఉంటుంది. కాని అది వృధాగా పోతూంది. వాటికి అడ్డుకట్టలుకట్టి, భూములను సేద్యం చేయడానికి యెట్టి ప్రయత్నమూ లేదు. ఊరూర చెరువులుఉన్నా, వాటికి సంవత్సరాల తరబడి మరమ్మతులు లేవు. రైతులు తమంతట తాము చొరవతో ఏదైనా ప్రయత్నంచేసుకుని భూములను సాగుచేసుకొంటే, పండిన పంటనంతా జమీందార్లు శిస్తు క్రింద నిర్బంధంగా వసూలుచేస్తారు. అధికపంటలు పండించడానికి పరగణాలో చక్కని అవకాశాలున్నా, జమీందార్ల ఉదాసీనతవల్ల రైతుల్లో నిరుత్సాహంపెరిగిపోతూంది. ఈ సాధక బాధకాలన్నీ ప్రభుత్వ దృష్టికి తేవాలంటే, స్థానికోద్యోగులకు ముడుపులు చెల్లించుకోగలిగి ఉండాలి. నిరుపేదలైన రైతులకిది సాధ్యం కాదు. పరగణా అంతటా దాదాపు 2 వేల ఎకరాల జమీందారీ బంజరు వుంది. దీన్ని అధికాహారోత్పత్తికి సాగుకివ్వడానికి జమీందార్లు నిరాకరించారు. జమీందారీ బంజర్లను సాగుకిప్పించేందుకు "మద్రాసు ఎస్టేటు ల్యాండు ఆక్టు" సవరింపబడ్డా, దానిని ప్రభుత్వం అమలుజరపడంలేదు.

లింగగిరి చెరువు పరగణాలోకల్లా పెద్దది. దీనిక్రింద దాదాపు 400 ఎకరాలభూమి సాగవుతుంది. కానిచెరువుకట్టలు సుమారు 19 సంవత్సరములక్రితంతెగిపోవుటవల్లసాగుకుచెరువు ఉపయుక్తంగాలేదు. రైతులు దీనివిషయంలో ఎంతో ఆందోళన చేసిన పిమ్మట ప్రభుత్వం చెరువుకు యీ సంవత్సరం ఎస్టిమేటు చేయించింది. దానితోబాటు లక్ష్మీదేవిబంధం అనే మరొక ముఖ్యమైన జలాధారానికి ఎస్టిమేట్లు జరిగాయి. పని మాత్రం ప్రారంభం కాలేదు. ఈ కారణాలచే పరగణాలో ఆహారపదార్థాలకు కొరత యేర్పడింది. దీనితోబాటు దొంగ వ్యాపారం విరివిగా సాగుతూండడంవల్ల, ఆహార సరఫరా మరింత కష్టమై, ప్రజలు నాగులు, జట్టీల పద్ధతిపై జీవించవలసి వస్తున్నది. పైజెప్పిన జలాధారాలకుమరమ్మతులు తక్షణమే అమలు జరిగితే, ఆహార కొరత కొంతతీరుతుంది. ప్రజలబాధలు తప్పుతాయి.

పరగణా ప్రజల్లో లెక్కకుమించి కష్టాలున్నా, ఉద్యమంవెనుకబడిఉంది. ప్రజలను సంఘటిత పరచగల రాజకీయాలు, కార్యక్రమం, కార్యకర్తలు వున్నప్పుడే ఉద్యమం నిర్మాణ స్వరూపం దాల్చుతుంది. 1937 అసెంబ్లీ ఎన్నికలలో మొదటిసారిగా రాజకీయాలు ప్రవేశించాయి. పిమ్మట 1939 మునగాల సత్యాగ్రహ పోరాటపు రోజుల్లో రైతు సంఘాలు యేర్పడ్డాయి. కాని వర్కర్లపై ప్రభుత్వం తీవ్రమైన నిర్బంధ విధానంఅమలు జరుపుటవల్ల నిర్మాణకృషి కుంటుపడింది. అయితే, ప్రజల కష్టాలు మాత్రం నానాటికి హెచ్చవుతూనే వచ్చాయి. ప్రజలు మార్గం కొరకు వెదుకుతున్నారు. ఈస్థితిలో పరగణా చుట్టూఉన్ననైజాంలో ఆంధ్రమహాసభ కార్యకర్తల ప్రచారంవల్ల ప్రజావుద్యమం ఇక్కడ కూడా బయలుదేరింది. ఎంతోకాలంనుంచి నిద్రాణమైయున్న ప్రజలు మేల్కాంచారు. తమ నైజాం సోదరులు సంఘటిత శక్తితో లెవీవసూళ్ళలో జరిగేఅన్యాయాలను పోగొట్టుకొనుట, పటేలు పట్వారీలఅక్రమాలకుస్వస్తి చెప్పుట మొదలైన విజయాలు ఎలా సాధ్యమయాయోచూచారు. వారిలోకూడాఉత్సాహం, ఐక్యత, పెంపొంద సాగింది.

రైతుఉద్యమ ప్రారంభం

ఇట్టి పరిస్థితుల్లో గత సంవత్సరాంతంలో మునగాల పరగణా రైతుసంఘ వర్కర్లు లింగగిరి పరగణాలోసంచారం చేశారు. ప్రజా సమస్యలు తీసుకొని పనిచేస్తూ, రైతుసంఘావశ్యకతను ప్రబోధంచేసారు. దీనిఫలితంగా, 450 మంది రైతుల్ని రైతుసంఘాల్లో సంఘటితపరిచారు. ప్రజల్లో సంఘ చైతన్యం మొలకలెత్తింది. వర్గశత్రువులకు వ్యతిరేకంగా రైతులుఐక్యంకావలసిన అవసరాన్ని గురించి ఒక నిర్ణీత కార్యక్రమాన్ని నిర్ణయించుకోడానికి మహాసభ జరుప బూనుకున్నారు. 15 రోజుల్లో రు. 200 లు వసూలు చేశారు. మహాసభ జూన్ 1 న సర్వవరంలో కృష్ణాజిల్లా రైతుసంఘాధ్యక్షులు శ్రీ అనుమర్లపూడి సీతారామారావుగారి అధ్యక్షతక్రింద విజయవంతంగా జరిగింది. పరగణాలోని 12 గ్రామాలనుండి స్త్రీ పురుషులు బండ్లపై తరలి వచ్చారు. సోదరనైజాంప్రజలరాక యీ మహాసభకు మరింత వన్నెతెచ్చింది.

కన్నులపండువైన ఊరేగింపు

ఆనాటిసాయంత్రం 5 గంటలకు సుమారు 600 నుండి స్త్రీ పురుషులు చక్కని శిక్షణతో ఎర్రజెండాక్రిందజయజయధ్వానాలుచేస్తూసర్వవరం గ్రామవీధుల్లో బారులుతీరి నడిచారు. "లంచగొండి తనం నశించాలి" "బంజరుభూములు సాగులోకి తేవాలి" "లింగరిచెర్వు, లక్ష్మీదేవిబంధం మరమ్మతు కావాలి" "రైతు సంఘాలకు జై" అంటూ నినాదాలు చేశారు. ఊరేగింపుకి నాయకత్వం వహించిన యువకుడెవరా అని తెలుసుకోగా, 72మంది జమీందార్లలో ఒకరైన వెదుళ్ళ రాజారెడ్డిగారని తేలింది. ఈయన హుజూర్‌నగర్ తాలూకా ఆంధ్రమహాసభకు ఆర్గనైజరు. ప్రజలు తమ జమీందారే ప్రజాసేవలో మార్గదర్శిగా వున్నందుకు ఆశ్చర్యఆనందాలతో మురిసిపోయారు.

ఊరేగింపు అనంతరం మునగాల లింగగిరి పరగణాల రైతుసంఘాధ్యక్షులు, ఘట్టు గోపాలకృష్ణయ్యగారు రైతు జండా నెగురవేస్తూ దానిప్రాశస్త్యాన్ని వివరించారు.

పిమ్మట 1500 మందితో మహాసభప్రారంభమైంది. నల్లగొండజిల్లా ఆంధ్రమహాసభాధ్యక్షులు దేవులపల్లి వెంకటేశ్వరరావుగారు సభను ప్రారంభిస్తూ యిలా ఉపన్యసించారు.

"నైజాంలో జనగాం మొదలైన ప్రాంతాల్లో జాగీర్దార్లు, వతనదార్లు, పటేలు పట్వారీలవల్ల మేం విపరీత బాధలు పడుతున్నాం. ప్రజాఉద్యమం బలపడ్డకొలదీ, వాటిని నివారించుకోగలుగుతున్నాం. మనఉభయుల కష్టాలు ఒకటే గనుక, ఉభయ ప్రాంతాల ప్రజలు కలిసి తమ కష్టాలను సులువుగా నివారించుకోగల్గుతారు."

పిమ్మట వెదుళ్ళ రాజారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ, తాను పరగణా జమీందార్లలో ఒకరైనప్పటికి, ప్రజాశక్తులు ప్రపంచమంతటా అభివృద్ధి చెందుతున్న యీ రోజుల్లో ప్రజలమేలు కోరి పాటుబడక పోవడం సరికాదన్నారు.

అధ్యక్షులు జిల్లాలో రైతుఉద్యమంయొక్క స్థానాన్ని చెబుతూ, ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతు సంఘం సాధించిన విజయాలను వివరించారు. ఈనాడు పరగణారైతులకష్టాలు పోవాలంటే, నూటికి నూరుమంది రైతు సంఘాలలో చేరాలని ఉద్బోధించారు. పూర్వం అజ్ఞానాంధకారంలో ఉన్న మునగాలకూ నేటి మునగాలకూ, తారతమ్యం కన్నులకుకట్టినట్లు చిత్రించారు.

ప్రస్తుతం పరగణాలో ఎస్టిమేటయిన లింగగిరి చెరువు, లక్ష్మీదేవిబంధములకు వెంటనే మరమ్మతులు చేయించాలనీ, ప్రజలందరికీ కిరసనాయిలు రేషన్ కార్డులు అందునట్లు కృషిచేయాలని సభలో తీర్మానింపబడింది. లంచగొండితనాన్ని ఎదుర్కొంటూ అప్పుల బాధ నివారణకు సహకార పరపతి సంఘాలు స్థాపించాలని తీర్మానించారు. అందుకు ప్రచారకులు, ప్రజలు వెంటనేపూనుకోవాలని నిర్ణయించారు. రాత్రి విచిత్ర వేషాల కార్యక్రమంతో మహాసభ విజయవంతంగా ముగిసింది.

జమీందారీ చెరువుల మరమ్మతు ప్రభుత్వపు ఉపేక్ష

గన్నవరం తాలూకా రైతుసంఘాధ్యక్షులు అట్లూరి శ్రీమన్నారాయణగారిలా రాస్తున్నారు:

ఈ తాలూకాలో జమీందార్లకు, మొఖాసాదార్లకు చెందిన పంట చెరువులు - చిన్నవి, పెద్దవి, కలిసి-మొత్తం 40 వున్నాయి. అవి దాదాపు 25 - 30 సంవత్సరాలుగా మరమ్మతులు లేక పూడిపోయాయి. చెరువుల క్రింద మాగాణి భూములు తగిన నీటి సప్లయిలేక శిథిలావస్థలో ఉన్నాయి. పంట సరిగా పండకపోయినప్పటికీ, రైతులు యకరం 1కి రు 8 వరకుకూడ శిస్తులు చెల్లించవలసివస్తోంది. చెరువులక్రింద ఉన్నమేలురకపు భూములన్నీ జమీందార్లవి. ఏ కొద్ది నీరున్నా, మొదట తమ భూములకు రావలసిందే. చెరువు లోదట్లను దొరవొగాకు వేయుటకు కౌలుకీయవచ్చుకూడా.

మరోవిషయం ఏమంటే, ఎక్కువగా వర్షంకురిసిన సంవత్సరం మెట్టభూములలో పల్లంగావున్న వైపు నీరు నిలుస్తుంది. కాబట్టి రైతులక్కడ మెట్టపైరుకు బదులు వరి ఊడుస్తారు. కాని, జమీందార్లు ఆ భూములనుంచి పల్లపు శిస్తు వసూలు చేస్తారు.

మద్రాసు ప్రభుత్వం ఇరిగేషన్ బిల్లును ప్యాసుచేసిందేగాని, ఇంతవరకు రైతులెంత ఆందోళన చేసినా, ప్రభుత్వం కదలడంలేదు. ఈ ఉపేక్షాభావాన్ని వదలిపెట్టి, చెరువులన్నీ వెంటనే మరమ్మతులు చేయించ వలసిందని మొఖాసాదార్ల మీద, జమీందార్ల మీద, ఈనాందార్లమీద ఒత్తిడి తేవలసియుంది. అధికపంటల స్కీమును అమలుజరపడానికి యిదే మార్గం.

అధికపంటలకు ఆటంకాలు

క్రొంతంచెరువుక్రింద సాగుఅయేభూముల్లో ఈ సంవత్సరం రైతులు నాట్లువేసుకొని, పైరుకు నీరుపెట్టుకొని సంతోషిస్తూంటే, అకస్మాత్తుగా 6-4-45 న పెద్దతూము వాకిలి పడిపోయింది. లోగడ వాటరు సూపర్‌వైజరు నాట్లు పూర్తి ఐనప్పటినుంచీ తూము వాకిలిని సక్రమంగాఎత్తి, ఒకేపద్ధతిగా నీటిని సప్లయి చేసేవారు. కాని, కొత్తగావచ్చిన సూపర్‌వైజరు స్వార్థంతో కొందరికి నీటిని సప్లయి చేస్తూ, కొందరికి మానుతూ, ప్రతిరోజూ తూము తీయడం - వేయడం జరుగుతోంది. అంతేగాక, తూము సక్రమంగా ఉన్నదీ లేనిదీ ఎప్పటికప్పుడు పరిశీలించనందున వాకిలి యొక్క ఇనుపగెడ విరిగి, చెక్క కిందికి పాతుకుపోయి, నీరు రావడం ఆగిపోయింది.

షుమారు 3500 యకరాలు ఈ తూము క్రింద సాగైవున్నాయి. ఆ పంట నష్టం కాకుండా చూడ్డానికి 11-4-45 న కామ్రేడ్ గద్దెరామయ్య నాయకత్వంక్రింద 300 మంది రైతులు వాటరు సూపర్వైజరుదగ్గరకు రాయబారం వెళ్లారు. ఇతర రెండుతూములనుండి నీటిని సప్లయిచేయమని అడిగారు. అందు కాయన నిరాకరించారు. రు 300 లు ఇస్తే, పడిపోయిన వాకిలిని తీయిస్తానన్నారు. దిగబోయే మనిషికి ప్రమాదం సంభవిస్తే, బాధ్యత రైతుల్దేనన్నాడు. పైకం యివ్వడానికి రైతులంగీకరించారు. కాని, దిగబోయే మనిషి ప్రాణానికి గ్యారంటీ ఎలా యిస్తారు? వెంటనే ఆ సాయంకాలం జిల్లా కలెక్టరుకి, ఇంజనీరుకి జిల్లా వ్యవసాయ శాఖాధికారికి, రెవెన్యూ బోర్డుకీ, ఈ విషయం తెలియజేస్తూ టెలిగ్రాములిచ్చాం. 17, 18 తేదీలలో అసిస్టెంటు ఇంజనీరుగారు వచ్చారు. ప్రస్తుతం ఇతర రెండుతూములనుండి నీరువదలి, ఎండిపోయే భూములకు నీరు సప్లయి చేయవలసిందని ఉత్తరువు వేశారు. కాని సూపరువైజరు కదల్లేదు. పైరు చాలా నష్టపడిపోయింది. దీనికంతకూ ఆయన లంచగొండితనమే ముఖ్యమైన కారణం.

ఇది యిలా జరుగుతూంటే, నేను-జిల్లా రైతుసంఘ సహాయ కార్యదర్శిగారు కలిసి 22-4-45 న అసిస్టెంట్ ఇంజనీరుగారితో సంప్రతించి, నీటిలోదిగి (మిగతా 12వ పేజీలో)

ఆంధ్రరాష్ట్ర నిమ్నజాతుల మహాసభ : 2500 మంది ఊరేగింపులో ఒక భాగం.

"ఎర్రజెండా నీడను ఏపనయినా చేయగలం!"

ఆదివారం జూన్ నెల 6 వ తేదీ. రాత్రి 11 గంటలయింది. 'రయ్' మని విసరుతున్న గాలిని చీల్చుకొని, "వేగరావోయ్ సాగిసీవు రైతుబాబయ్యా, చెరువు రిపేర్ చేయుటకు కదలిరావయ్యా" అనేపాట వినబడింది "రైతుసంఘాలకూ జై, స్వతంత్ర భారత్‌కు జై", "కూలి రైతులు ఐక్యమై చెరువు రిపేరుకు పూనుకోవాలి" అనే నినాదాలతో 30 మంది రైతువర్కర్లు, కమ్యూనిస్టులూ కుప్పురుపాడు గ్రామం (నెల్లూరు జిల్లాలో శ్రోత్రియందారీ గ్రామం) చేరేరు. ఇలానే ఇతర గ్రామాల నుంచి రైతుదళాలు రాత్రి 12 గంటలకు కుప్పురుపాడు చేరాయి. 2 సంవత్సరాలుగా చెరువు ఆధారంపోయి, వ్యవసాయం దెబ్బతిని, నానా అవస్థలకు గురిఅయిన ఆ కుప్పురుపాటి రైతు-కూలీలు రైతువర్కరుల చుట్టూమూగి "దాహం తీసుకోండి నాయనా" అంటూ ఆదరించారు. తర్వాత శ్రీ పండ్లూరి వెంకట సుబ్బారెడ్డిగారి అధ్యక్షతను సభ ప్రారంభమయింది. "రైతు కూలీల్ని ఇలా యమయాతనలకు గురిచేయు శ్రోత్రియందారులా, సామ్రాజ్యవాదులాదినాలు పూర్వంలా యిక ఉండవు." అంటూ అధ్యక్షుడు తన ఉపన్యాసాన్ని ప్రారంభించాడు. తర్వాత కామ్రేడు జి. సి. కొండయ్య, 2 సంవత్సరాలుగా జిల్లారైతుసంఘం చెరువురిపేరుకొరకు ప్రభుత్వంతో జరిపిన రాయభారాల విషయం చెప్పి రైతులు స్వయంగా చెరువు రిపేరు చేయడం ద్వారా తాము ఆర్థికంగా బాగుపడడమే గాకుండా అదికపంటలు పండించి యెలా దేశభక్తియుతమైన కర్తవ్యాన్ని నిర్వహించ గలుగుదురో వివరించాడు.

కనీసం 10 వేలరూపాయల పనిచేయనిదే చెరువు పూర్తిగాదు. పైగా రైతులంతా బీదతనంలో వున్నారు. కుప్పురుపాడు చాలా చిన్నగ్రామం. చెరువుతెగి శిధిలమైన వెంటనే శ్రోత్రియందారు ఆజలేకుండా తప్పించకపోయాడు. ఇక లాభంలేదని రైతులు రైతుసంఘనాయకత్వాన ప్రభుత్వంతో చెరువువిషయమై సంప్రదింపులు జరిపారు. కలెక్టరు వద్దకు వెళ్ళితే డిప్యూటీ కలెక్టరు దగ్గర కెళ్ళమని, ఆయన దగ్గరకెళ్ళితే నన్నేమి చేయమంటారని, యింకా కొంత వత్తిడి సాగిస్తే "యిదిగో ఇరిగేషను చట్టం క్రింద శ్రోత్రియం దారుకు నోటీసు ఇస్తున్నాం, వచ్చే సంవత్సరం పని ప్రారంభిస్తాం" అని 2 సంవత్సరాలు గడిపారు. రైతులు విసుగెత్తిపోయి ఉన్నారు. పోయిన రెండు సంవత్సరాలల్లో శ్రోత్రియందారుకు కట్టవలసిన శిస్తును ఆపి, 2000 రూపాయల వరకు ఖర్చుపెట్టి తాత్కాలిక రిపేరుచేశారు. కాని, గత సంవత్సరం తిరిగి అధిక వర్షాలు రావడం మూలాన రిపేరుకాస్తా ప్రవాహంలో కొట్టుకపోయింది. ఇక తమకు మోక్షం లేదని, కరువుతో బాధపడే రోజులు వచ్చాయని, రైతులు విచారంలో మునిగిపోయారు.

యుద్ధబాండ్ల విషయంలోనూ, గింజల రిక్విజిషన్‌లోనూ, బాగోగుల విచారించకుండా రైతుల్ని విసిగించారు ఆఫీసర్లు. రైతుల్లో "ప్రభుత్వానికి కట్టేశిస్తు కట్టకుండా మానేస్తాం; పంటలులేనపుడు శిస్తులెందుకివ్వాలనే" భావాలు రేకెత్తాయి. ఈ పరిస్థితుల్లో రైతువర్కర్లు ఓపికతో రైతులకు నచ్చచెప్పి స్వయంగా చెరువు రిపేరుకు పూనుకోవలసిన అవశ్యకతను బోధించారు. శ్రోత్రియందారుకు, ప్రభుత్వానికి కలిసి ప్రతిసంవత్సరం రైతులు రు. 2500 లు శిస్తు చెల్లిస్తారు. ఈ మొత్తాన్ని 4 ఏళ్ళపాటు వసూలుచేయమని ప్రభుత్వం ప్రకటిస్తే, ఏలాగో చెరువు రిపేరు అవుతుంది. లేనిచో చెర్వుకింద దాదాపు 800 యకరములు మాగాణి మెట్టలైపోయి రైతులు తిండికి తిప్పలు పడవలసి వస్తుంది.

నిజమయిన రైతత్వం

ఇలా వుంది పరిస్థితి. 6 వ తేదీ తెల్లవారుఝామున 5 గంటలకే "యెండ ఎక్కేలోపలే ఉదయం పనిచేయాలి" అనే నినాదాలు వినిపించాయి. "వోరి వీళ్ళ తస్సాదియ్యా! వీళ్లు మనుషులా యింకేమయినానా? రాత్రి 1 గంటకు పైగా మీటింగులు ఉత్సవాలుఅంటూమేలుకొన్నారు. మరి యిప్పటికప్పుడే నిద్రలేచి చెరువుపనంటారేంటిరా!" అంటూ ఒక ముసలిరైతు గొణుగుకొంటూన్నాడు. నిద్రలేచి వీధిలోకెళ్ళిచూస్తే ఎర్రజండాలు భోరునకొట్టే పడమటిగాలిలో రెపరెపలాడుతున్నాయి. రైతులు, రైతు యువకులూ బారులుతీరి ఉత్సాహంతో నడుస్తున్నారు. ఎవరి చేతిలోచూచినా గడ్డపారలు, చెలగపారలూ, మట్టితట్టలు కనిపిస్తున్నాయి. సగర్వంతో ముందు ఎర్రజండా నడుస్తూంది. వెనుక రైతులు యుద్ధరంగానికెళ్ళే సైనికుల్లా బారులుతీరి చెరువువైపు సాగారు. ముసలిరైతులు, యువకరైతులు, రైతుపుత్రులయిన కమ్యూనిస్టులు కలిసి నడుస్తూంటే చూచి తబ్బిబ్బయిన ఒక రైతు "నిజమయిన రైతత్వం అంటే యిలా వుంటుందండీ"అన్నాడు.

శిధిలమయిపోయిన చెరువు కట్టలు, తూములు చూచి రైతులకు ఒక్కసారిగా పోయిన రెండు సంవత్సరాల బాధలు, జ్ఞాపకం వచ్చాయి. "ఈ దోపిడివర్గం మనల నట్టేట్లోవదలితేమాత్రం మనంమునుగుతామా? చెరువు మనది. మనం బాగుచేస్తాం!" అనే వుద్రేకంతో పని ప్రారంభమయింది. కమ్యూనిస్టులూ, రైతువర్కర్లూ 4 దళాలుగా విభజించబడ్డారు. వీరితో ఎర్రజండా నీడన పనిచేయ వచ్చిన కూలీ రైతుసోదరులు 200 మంది వివిధ గ్రూపుల్లో విభజించబడ్డారు. చెరువు కట్టలపై అరుణపతాకాలు యెగురుతుంటే పని ప్రారంభమయింది. ఒకరిపై ఒకరు పోటీపడి పనిలో ఉత్సాహం చూపిస్తున్నారు. వరుసన పాయలు తెగిపోతున్నాయి. పాటలు వినిపిస్తున్నాయి. మట్టిగంపలు కట్టమీద కొస్తున్నాయి. సూర్యభగవానుడు చరచర ఆకాశవీధిలోకి పరుగులెత్తుతున్నాడు. భోరుమని పడమటిగాలి చెవ్వులు దిమ్మలెత్తిపోయేలా వీస్తూంటే, రైతుపుత్రుల శరీరాలు చమటతో, దుమ్ముతోనిండి పోయాయి. అయినా చకచకా పనిచేస్తూంటేచూచి సంతోషాన్ని ఒకరైతు పట్టలేక ఉత్సాహంతో, "ఎర్రజండా నీడన యేపనయినా చేయగలం! రైతుకూలీలేకమయితేచేయలేనిది యేముంటుంది." అన్నాడు. అలా 12 గంటల వరకు పని చేశారు. భోజనాలకు గ్రామానికి తిరిగి వచ్చారు.

విశ్రాంతి యెరుగని రైతుసేవ

భోజనాలయిన తర్వాత కొంచంసేపయిన విశ్రాంతి తీసుకొంటారనుకొన్నాను. అబ్బే! స్కూలు ఆవరణలో వెంటనే బుర్రకథ పెట్టారు. అలసిపోయేలా (మిగతా 8 వ పేజీ)

ఆంధ్రరాష్ట్ర నిమ్నజాతుల మహాసభ (కొవ్వలి) నాయకులు

మధ్య నిలబడ్డవారు ఈలి వాడపల్లిగారు, (అధ్యక్షులు). వారికి ఎడమవైపున కాకుళ్ళ రాఘవులుగారు (విద్యార్థిమహాసభ అధ్యక్షులు). కుడివైపున వి. బాలకృష్ణగారు (యువజనమహాసభ అధ్యక్షులు) ఉన్నారు.

హరిజనసేవ ఇదేనా?

బుర్ఖా కాంగ్రెసువాదుల దుర్ణయాలు

1942 జులై నెల మొదటి వారంలో మెడ్రాస్ గవర్నమెంటువారు అహారపంటల నధికంచేసే స్కీము క్రింద గుండుపాలెం, మల్లివోలు, రుద్రవరం, గొల్లపాలెం, వగైరా గ్రామాల (బందరు తాలూకా)లో 1500 ఎకరాల భూమి సాగుకావడానికి, "కొతిమేర కోడు" అనే కాల్వను పొడిగించ నిశ్చయించారు. ఖర్చుకు రు. 15000 లు శాంక్షన్ చేశారు.

"కోడు" మరమ్మతుకు చల్లపల్లి-బందరు రోడ్డుకి సైఫన్ కట్టేందుకూ, యీడబ్బు వినియోగించవలసియుంది. ఈ 15 వందల ఎకరాలలో షుమారు 500 యకరాలు మల్లవోలులోను, 400 యకరాలు గొల్లపాలెంలోను, 600 యకరాలు రుద్రవరం (మాలపల్లి)లోను వున్నాయి. ఈ కథంతా నడపడానికి భోగరాజు పట్టాభిసీతారామయ్యగారి కుమారుడు వెంకటరత్నంగారు పూనుకున్నారు. వీరికియిందులో 40ఎకరాల భూమివుంది.

కోడు మరమ్మతు పూర్తి అయింది. కాని సైఫన్ కట్టడంలో వెంకట రత్నంగారి స్వార్థం బైటపడింది. రోడ్డు దాటినవెంటనే భూములకు నీటిని పంచిపెట్టాలి. హరిజన పేదరైతులు తమ తమ భూములలో నుంచి కాంపెన్‌సేషన్ లేకుండా స్వయంగా బోదెలను త్రవ్వుకుంటామని ముందుగా గవర్నమెంటుకు వ్రాసుకున్నారు. సైఫన్ దాటగానే యీ నీటిని మూడు బోదెల ద్వారా (ఒక సిస్టర్న్)కట్టి పంపకం చేసుకోవాలి. కాని వెంకటరత్నంగారు పేదరైతులైన హరిజనుల నోట మట్టిగొట్టదలిచారు.

వెంకటరత్నంగారి స్వార్థపరత్వం

ఎక్కడో 4 ఫర్లాంగుల దూరంలో వున్న తన భూములవద్దకు కాల్వను తీసుకుపోయి, తిరిగి క్రిందికిమళ్ళించి, హరిజనుల భూములకు నీరు వదిలాడు. ఈ వంపు మొత్తం ఒక మైలు పొడుగుంటుంది. హరిజనుల కాల్వకు నీరురాదు. ఈ మైలుచుట్టుపట్లగల భూములన్నీ సాగుఅయ్యేసరికి(సుమారు 900 యకరాలు) హరిజనులపని సున్నా! ఆగస్టు నెల వస్తూంది. ఈ లోగావర్షపు నీటితోను, మురుగునీటితోను, సాగుచేసుకోవాలి. సైఫన్ మొదట్లోఉన్న హరిజనుల భూములకు బోదెను యిస్తే, అవి యీ పెద్ద రైతుల భూములతోనే సమానంగా సాగవుతాయి. పంటలు బాగాపండుతాయి. హరిజనుల ఆర్థికస్థితి బాగుపడుతుంది. కాని యితగాడు హరిజనుల మేలు కోరలేదు. 3½ ఫర్లాంగుల దూరంలో, నీటి ప్రవాహపువాలులో వున్న హరిజనులభూములకు ఒక మైలుచుట్టి నీటిని యిచ్చాడు.

భోగరాజువారు, మునగాల జమీందారు, కోపల్లెవారు (ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాల స్థాపకులలో ముఖ్యులు), తూమాటి నాగయ్యగారు వగైరా భూస్వాములందరూ యిందులో వున్నారు. వీరందరికి మొత్తం 500యకరాల భూమివుంది. తమ స్వార్థంకొరకు వీరంతా కలిశారు.

బోదెలను త్రవ్వించడానికి ఎకరానికి రు 5 0-0చొప్పునహరిజనరైతులవద్దవసూలు చేశారు, వెంకటరత్నంగారు. వారు తామే స్వయంగా త్రవ్వుకుంటా మంటే "అయితే మీకు నీరే యివ్వనుపొండి!" అన్నారు. ఈ హరిజనోద్ధారకులు! వసూలు చేసిన మొత్తానికి (షుమారు 900 ఎకరాలకు, రు. 4500, మునగాలజమీందారు 200 ఎకరాలకుయివ్వనేలేదు.) రోజుకు రు. 15 చొప్పున కూడా ఈయనఖర్చుపెట్టాడనిఅప్రజలుగోలపెట్టారు. ఈ దేశభక్తునికి ప్రతిరోజూ గొల్లపాలెం నుంచి పాలు, పెరుగు, అరవీశడువరకునెయ్యి పేదరైతుల సమర్పించుకొన్నారు. బందరుకు 3 మైళ్ళ దూరములోనున్న యీ స్థలానికి ఒక సైకిలు మీద రావచ్చును, లేదా నడిచి రావచ్చును. కాని, హరిజనోద్ధారకులకు పేదలసొమ్మురుచి! రోజుకు షుమారు రు. 3 పెట్టి జట్కాబండి కట్టించుకొని వెళ్ళేవారు వెంకటరత్నంగారు.

గ్రామతగాదాలకు కారకుడయాడు

ఇంతేగాదు. తన స్వంతభూములకు పబ్లిక్ డొంక పొడుగునా మధ్యగా కాల్వ తవ్వించుకుపోయాడు. అందువల్ల గుండుపాలెం రైతులబండ్లు రోడ్డువద్దకు వచ్చేసౌకర్యం పోయింది. గొల్లపాలెం డొంక మీదుగా రమ్మంటాడు వారిని. కాని, గొల్లపాలెం వారు, "మా డొంకమీదుగా ఎందుకు రావాలి వారి డొంక వుండగా" అంటున్నారు. ఈ విధంగా గ్రామానికి - గ్రామానికి మధ్య తగాదాలు బయలుదేరదీశాడు.

హరిజన రైతుల విజయం

గత మూడు సంవత్సరాలనుంచి హరిజనరైతులు మహజర్లు, పిటిషన్లు వగైరా కురిపించారు. గవర్నమెంటుమీద. పి. డబ్ల్యు. డి. వారు, రెవెన్యూ ఉద్యోగస్థులు చూచి వెళ్లారు. 16-5-45 న డెప్యూటీ కలెక్టరుగారు వచ్చారు. రైతుసంఘం తరపున నేను కూడా వెళ్లాను. అక్కడిపరిస్థితినంతా అర్థం చేసుకున్నతర్వాత, మొగిలోఉన్న 60 గజాలు మినహా మిగతా కాల్వనంతా (2½ మైళ్ళు) రిపేరుచేసుకోవలసిందిగా హరిజనులకు అర్డరిచ్చారు. ఇంకో వారంరోజుల్లో యీ 60 గజాలు కూడా ఎక్వయిర్ చేస్తామని చెప్పారు.

పేద రైతుల కష్టాలు గట్టెక్కినాయి. మూడు మాలపల్లెల రైతులందరూ యేకమై, రైతుజండాలతో బయల్దేరారు. పలుగులు, పారలు, తట్టలు పట్టుకున్నారు. పలుగుకొక జండా తగిలించి, భుజాన వేసుకున్నారు. బారులుదీరి నడిచారు. కాల్వ త్రవ్వడానికి, కూలీలు, పిల్లలు, వృద్ధులు, స్త్రీలు అంతా బారులుతీరి నినాదాలుచేస్తూ బయలుదేరారు. "స్వతంత్రభారత్‌కి జై; రైతుసంఘాలకుజై; కూలీసంఘాలకు జై; పంటకాల్వలను త్రవ్వడానికి-అందరూ రావాలి; బంజరంతా సాగుచేయాలి:" మొదలైన నినాదాలు మిన్నుముట్టాయి. కాల్వపొడుగునా ప్రతి 20 గజాలకు ఒక జండాపాతారు. కామ్రేడ్ సుందరం వ్యవసాయ-కూలీసంఘ ఆర్గనైజరు నినాదాలిస్తూ పాటలు పాడుతూ హుషార్ చేశాడు. మూడురోజుల్లో కాల్వపనిఅంతాపూర్తియింది. అకుమళ్లు పోసుకొనే తరుణం సమీపించింది.

ఇంతలోఅడ్డుపిటీషన్లు! సిమ్లాకొండలమీద చల్లగాలికి విహరిస్తున్న వెంకటరత్నంగారికి టెలిగ్రాములుకొటనారంభించారు, "హరిజనసేవాపరాయణులు" మేము "కలెక్టరుగారి దగ్గరకువెళ్ళాలి. ఈసమస్య తేలాలి. రెండి!" అని పిలుపు యిచ్చాము. పిల్లలు పెద్దలు 100 మంది బయలుదేరారు. మొదట తహశీల్దారుతో మాట్లాడాము.

వెంటనేఆయన రెవిన్యూ యిన్‌స్పెక్టరుతో "రేపువుదయం అస్థలానికి వెళ్ళి, ఎక్వయిర్ చేసిన భూమిని కొలిచి, గుర్తులుపెట్టి, రైతులకు ఒప్పగించు. పి. డబ్ల్యు. డి. సూపర్‌వైజర్‌ను గూడా యీ రాత్రే కలుసుకొని, రేపు నీవెంట తీసుకపో. కాల్వలను ఆయనకు ఒప్పగించు" అంటూ అర్డరిచ్చాడు.

ఈ విధంగా రైతులు, కూలీలు యేకమై తమ హక్కుల్ని సాధించుకున్నారు. మరుసటి రోజున అస్థలం ఎక్వయిర్‌చేయబడింది. కూలీలు కాల్వను త్రవ్వుకున్నారు.

కాని యింకావుంది కథ. వెంకటరత్నంగారు వచ్చారు. ఇతర రైతుల సహకారముతో ఇన్‌జంక్షన్ ఆర్డరిప్పించ వలసినదిగా కోరుచూ అధికారులకు పిటీషన్లు పెట్టించబోతున్నట్లు తెలుస్తోంది. బలవంతంగా కాలువలను పూడ్పించ ప్రయత్నిస్తున్నాడని వినికిడి. కాని రైతులు రైతుసంఘ నాయకత్వాన తగు జాగ్రత్తలోనే వున్నారు.

"హరిజనోద్ధరణ" అనే కాంగ్రెసు ఆశయం యిట్టి స్వార్థపరుల చేతుల్లో "హరిజన పీడ"గా పరిణమించింది.

— వేములపల్లి హనుమంతరావు

ఉడుతా భక్తి

నెల్లూరు జిల్లాలో, వెనుకబడివున్న మెట్ట తాలూకాలలో ఆత్మకూరు తాలూకా ఒకటి. ఆర్థికంగా యెంత వెనుకబడియుందో, రాజకీయంగా కూడ అంత వెనుకబడి యుంది. 1921 లో గాని, 1930 లో గాని, 1933 లో గాని, కాంగ్రెసు ఉద్యమం ఏదీ యీ తాలూకాకు వ్యాపించలేదు. ఉద్యోగుల లంచగొండితనానికి, పోలీసుల జులుముకు, ఆలవాలంగా ఉండేది, తాలూకా.

అట్టి ఆత్మకూరు తాలూకాలో 30 మందికి పైగా కమ్యూనిస్టు పార్టీ సభ్యులున్నారు. 40 గ్రామాలలో వీరు రైతుసంఘాలు నెలకొల్పి రైతు-కూలీల నిత్యసమస్యలలో పాల్గొని పని చేస్తున్నారు. కాని, వీరిలో ఒకరిద్దరు తప్ప మిగత వారంతా బీద కుటుంబాలకు చెందిన వారు. ఈ సంవత్సరం దాదాపు రు. 3000 వసూలుచేసి జిల్లారైతు మహాసభను దిగ్విజయంగా జరిపారు. అందువల్ల, "ప్రజాశక్తి" దినపత్రికకు రు. 500 లకంటె విరాళాలు వసూలుకావని చాలా మంది శంకించారు. కాని, జూన్ 8 వ తేదీన వాసిలిలో జరిగిన పార్టీసభ్యుల సమావేశంలో యువకుల ఉత్సాహం చూస్తే ఆశ్చర్యం కలిగింది. కామ్రేడ్ చెన్నయ్య "నాకు అప్పులు ఉన్నాయి; అయినా, రు. 116 ఇస్తా"నని ముందుకొచ్చాడు. కామ్రేడ్ సి. హెచ్. నా వంతు రు. 50 అన్నాడు. కుప్పురుపాడునుంచి వచ్చిన యిద్దరు పార్టీసభ్యులు రు 20 యిస్తామన్నారు. వాసిలి సెల్ సభ్యులలో ఒక్కరూ సహాయం చేయలేని స్థితిలో వున్నారు. ఒక్కొక్కరు రు. 1 చొప్పున యిస్తారనుకుంటే, కామ్రేడ్ అంకయ్య రు. 25 వాగ్దానం చేశాడు. ఇతర సెల్‌సభ్యులు ఐదేసి రూపాయలిస్తామన్నారు. ఇలాగే ఆత్మకూరు సెల్ సభ్యులు రు. 5మొదలు రు. 10 వరకు వాగ్దానాలుచేశారు. ఈ త్యాగాన్ని చూస్తున్న టీచర్లు కొందరు, మావంతు రు.23 అన్నారు. మొత్తం వాగ్దానాలు రు,370 వచ్చాయి.

తాలూకా మొత్తంమీద రు. 500 కంటె ఎక్కువ వసూలు కాదని జిల్లానాయకుల అంచనా వేసుకుంటే, రు. 1000 లకుతక్కువకాకుండా వసూలు చేయాలని నిర్ణయించుకున్నారు, పార్టీసభ్యులు. "కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాలలో వేలకుమించి వాగ్దానాలు వస్తూంటే ఆత్మకూరు తాలూకానుండి ఒకవేయి రూపాయలేనా?" అని ఒక పార్టీసభ్యుడు చిన్నబుచ్చుకున్నాడు. ఉడతకు ఉడతాభక్తి అనే సామెతను జ్ఞప్తికితెచ్చిన తరవాత సంతృప్తి పడ్డాడు.

—మావిలేఖరి

ఆంధ్రరాష్ట్ర నిమ్నజాతుల మహాసభ ఊరేగింపులో ఒక భాగం

ముందు సంవత్సర కార్యక్రమం

ఆంధ్రరాష్ట్ర విద్యార్థి ఫెడరేషన్ కౌన్సిల్ సభ

జూన్ 8 వ తేదీనుండి 13 వ తేదీ వరకు బెజవాడలో ఆంధ్రరాష్ట్ర విద్యార్థి ఫెడరేషన్ కౌన్సిలు సమావేశం జరిగింది. 68 మంది సభ్యులు 3 గ్గురు విద్యార్థినులు వివిధ జిల్లాలనుండి హాజరయ్యారు. కౌన్సిలు సమావేశం జరిగిన ఆరు రోజులు సభ్యులందరూ విద్యార్థులను - దేశమును ఎదుర్కొను చున్న అన్ని సమస్యలను క్షుణ్ణంగా చర్చించి కార్యక్రమమును నిర్ణయించుకొన్నారు.

కౌన్సిలు సమావేశమును ప్రారంభించుచూ 8 వ తేదీ రాష్ట్ర కార్యదర్శి యస్. వి. నరసయ్య బందరులో జరిగిన విద్యార్థి మహాసభ నాటినుండి ఆంధ్రరాష్ట్ర విద్యార్థి ఫెడరేషన్ కార్యకలాపాలను వివరించాడు. లోపములను ఎత్తిచూపి, ముందు తీసుకొనవలసిన జాగ్రత్తను వివరించాడు. తన రిపోర్టులో డిటెన్షన్ - నిర్బంధవిధానాలను ఎదుర్కొని విద్యార్థిసంఘం ఎట్లు కృషిజేసింది - విద్యార్థులలోని చీలికలను ఆధారంగా తీసుకొని నిరంకుశులయిన ఉపాధ్యాయులు కొందరు విద్యార్థి సంఘ వర్కర్లపై ఎలా దండయాత్ర ప్రారంభించారో వివరించి చెప్పాడు. ఏప్రదేశములో కూడా విద్యార్థుల హక్కులరక్షణకు, విద్యార్థి కాంగ్రెసుగాని, కాంగ్రెసువాదులుగాని తోడ్పడుట లేదన్నారు. అంతేగాక, తణుకుమున్నగు ప్రదేశములలో విద్యార్థి కాంగెసును నిర్మించు బాధ్యత తీసుకొన్న కొవ్వలి గోపాలరావు మున్నగువారు విద్యార్థి సంఘమును బలహీన పర్చుటకు స్థానిక విద్యార్థిసంఘ కార్యదర్శిని స్కూలునుండి వెడలగొట్టమని హెడ్‌మాస్టరుతో జరిపిన కుతంత్రాలను బట్టబయలు జేశాడు. నిర్మాణ కార్యక్రమమంటూ బాకా యూదే కాంగ్రెసు అసెంబ్లీ నాయకులు కొందరు విద్యార్థి ఫెడరేషన్ వేదికపై కాంగ్రెసువాదులు నిలబడరాదని నిషేధంపెట్టి, విద్యార్థి ఉద్యమాన్ని చీలదీయడానికి చేసే ప్రయత్నాన్ని ఖండించాడు.

అనేక సంవత్సరములనుండి విద్యార్థులకు సేవజేయుచున్న విద్యార్థి ఫెడరేషన్‌కు పోటీ సంస్థను నెలకొల్పుటకు కాంగ్రెసువాదులు ప్రయత్నించుట, కమ్యూనిస్టులపై ద్వేషంకొద్దీ విద్యార్థులలోని ఐక్యతనునిర్మూలించుటయేనని చెప్పి, వైజ్ఞానికంగా, ఆటపాటలలోను, పేపరు, కిరొసిన్ కొరకు, విద్యార్థుల యితర హక్కుల కొరకు, విద్యార్థి ఫెడరేషను జేసిన కృషిని వివరించాడు. తమ సంఘం విద్యార్థులకు చేసిన ఈసేవ, పొందిన ఈవిజయాలు, కాంగ్రెసు పెద్దల వ్యతిరేకతను, విద్యార్థి కాంగ్రెసు విచ్ఛిన్నకరచర్యలను ఎదిరించి సాధించినవే అనిచెప్పి ముందు సంవత్సరం జేయవలసిన ప్రధాన కర్తవ్యాలను వివరించాడు.

నేడు దేశంలో విద్యార్థులను ఎదుర్కొనుచున్న ప్రధాన సమస్యలపై ఉపన్యాసాలు ఏర్పరుప బడ్డాయి. శ్రీ మద్దుకూరి చంద్రశేఖరరావుగారు - అంతర్జాతీయ రాజకీయాలు - జాతులసమస్య, ఆంధ్రోద్యమము, కులసంస్థలు మొదలైన వాటిపై విద్యార్థులకు వివరంగా ఉపన్యసించారు. శ్రీ తమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణగారు జాతీయ రాజకీయాలు - వివిధ విద్యార్థిసంఘాలు, వాటి నినాదాలు, మున్నగు విషయాలపైనను, శ్రీ యస్. వి. నరసయ్యగారు విద్యార్థి ఉద్యమ చరిత్ర, విద్యార్థిసమస్యలు - విద్యార్థిసంఘ నిర్మాణ సమస్యలు మున్నగు విషయముల పైనను ఉపన్యసించారు. కౌన్సిలు సమావేశములో విద్యార్థుల నెదుర్కొనుచున్న అనేక సమస్యలపై తీర్మానాలు చేశారు.

రాయలసీమ కళాశాలలో సీట్లు హెచ్చించాలనీ, నూతన విషయాలపై కోర్సులను స్థాపించాలనీ; స్కూలు ఫయినల్ పరీక్ష ఫలితాలను నూటికి 60 మందికి హెచ్చించాలనీ - విశ్వవిద్యాలయమును గుంటూరులోనే స్థిరంగా ఉంచాలనీ - ప్రతి కాలేజి, హైస్కూళ్ళలో యున్న సంఖ్యకంటె అధికంగా జేర్చుకొను ఏర్పాటు జరగాలనీ, వ్యవసాయ కళాశాలను 90 సీట్లతో యీ సంవత్సరం ప్రారంభించాలనీ-విడుదలైవచ్చిన రాజకీయ ఖైదీలను తిరిగికాలేజీలో చేర్చుకోడానికి ప్రభుత్వ అనుమతికావాలని డి. పి. ఐ. చేసినఆర్డరు రద్దుకావాలని-నిమ్నజాతివిద్యార్థులకు హెచ్చు విద్యాసౌకర్యములుకల్గించాలనీ-కమిటీ స్కూళ్ళలోకూడా స్కాలరు షిప్పులు యివ్వాలని - హెచ్చుహాస్టల్సు నిర్మించాలనీ, రాష్ట్రములోవిద్యార్థి సౌకర్యమునకు హోటలు రేట్లను 18-19 రు. మధ్య కంట్రోలు జేయాలనీ- కాలేజీ అధికారులు విద్యార్థులకు నివాస సౌకర్యములను - భోజన సౌకర్యములను హెచ్చుజేయాలనీ - ఆంధ్రప్రజల నాయకుడైన సుందరయ్యగారిపై కేసు రద్దుచేసుకోవాలనీ - పీపుల్స్ వార్ - కామిజంగ్ - లోక యుద్ధ పత్రికలను సంయుక్త రాష్ట్రములలో నిషేధించిన ప్రభుత్వచర్యను ఖండించుచు, వెంటనే అట్టి నిరంకుశ ఆజ్ఞ రద్దుచేసుకొనవలయుననీ - ప్రజాశక్తి పత్రికను దిన పత్రికగా జేయుటకు వెంటనే ప్రభుత్వం అనుమతి నివ్వాలనీ - ఉత్తరవిశాఖ కరువు నిధి వసూళ్ళకు కృషిచేయాలని ఇంకా విద్యార్థుల నెదుర్కొనుచున్న అనేక సమస్యలపై తీర్మానములు అంగీకరింప బడినవి.

(6వ పేజీ తరువాయి) పనిచేసిన రైతు వర్కర్లు రైతులు వోపిగ్గా కథవిన్నారు. 3 గంటలయింది. సూర్యభగవానుడు తనకరకు కిరణాలతో తీవ్రంగాచూస్తున్నాడు.

మరల కాల్వపనికి రైతువుత్సవంసాగింది. సాయంత్రం 7 గంటల వరకూ పనిచేశారు. శిధిలమైపోయివున్న ఆచెరువు కట్టలు చెరువు అడుగు మట్టితో నల్లటిగోడలా క్రమేపీ పైకి లేస్తున్నాయి. ఈవిధంగా ఒక్కరోజులో 200 వందలమంది దాదాపు 700 కుంటగజాల మట్టికిపైగా తీసికట్టకువేశారు. రైతుసంఘం, కమ్యూనిస్టుపార్టీ నాయకత్వాన యీపని సాగుతుంది. 4దఫాలే 107 కుంటగజాలమట్టినిఒకరోజులోకట్టకువేశాయి. ఈవిధంగా యింకోమాసం రోజులు పనిసాగితే చెరువుపని పూర్తిఅవుతుంది. వర్షాకాలంముందే మట్టి పనయినా పూర్తిచేయాలనుపట్టుదలతోపనిసాగుతూంది. అధికోత్పత్తిని జయప్రదంచేసి, దేశంలో ప్రబలుతున్న కరువునుఆపేటందుకు ఇలాంటి పనులెంతో అవసరమనే విషయం ప్రభుత్వం గుర్తించవలసియుంది.

— మా విలేఖరి

దొంగవ్యాపారస్థుల అక్రమాలు

బెజవాడ పట్టణములో:- 1944 లో రేషనింగు ప్రారంభానికి ముందు జయలక్ష్మి రైస్‌మిల్ (పొట్టిస్వామిగారిది) బియ్యం వర్తకులు, మనికొండ వెంకటనరసింహంగారు కలసి బియ్యం విపరీతమైన హెచ్చుధరల కమ్మినారు. ఆకేసులో క్రింది విధంగా శిక్షలు విధించబడ్డాయి:

1. మనికొండ వెంకటనరసింహం ఒక నెల శిక్ష; రు. 1000 జరిమానా లేక, మరొక నెల శిక్ష.
2. మిల్లుతరపున: (ఎ) కొప్పురావూరి సుబ్బారావు - రు. 1500జరిమానా. (బి)అద్దేపల్లి కుటుంబరావు రు 1500 జరిమానా.

బట్టలకేసు:— 1944 జూన్ నెలలో బెజవాడ టోకు వ్యాపారస్తులలో అనేక మంది బట్టలను విపరీతంగా హెచ్చుధరల కమ్మి, ప్రజలకు బట్టలు లేకుండా చేశారు. అందులో మాటూరు బసవయ్యగారు ప్రధానులు. ఈ కేసులలో శిక్షలు:

1. మాటూరి బసవయ్యగారికి రు. 600 జరిమానా
2. కొల్లిపర పానకాలు - 3 నెలలు శిక్ష.

★

నేరస్థులను విడిచిపెట్టారు

గుంటూరు జిల్లా సత్తెనపల్లి వర్తకుడు (నాగభూషణం) బెజవాడ చిల్లర వర్తకుల నుండి మిల్లుబట్టలు - లాంగ్‌క్లాత్, అంచికా చీరలు, వాయిల్సు, పాపులైన్ షర్టింగులు వగైరా సరుకులు తాస్తు తాస్లుగానే దాదాపు రు. 1000 సరుకు పెచ్చురేటుకు కొన్నాడు. బెజవాడ పౌరులకు సక్రమంగా అమ్మమని యిచ్చినసరుకును తానుకు షుమారు 4-0-0 పెచ్చు తీసుకొని, బిల్లులుమాత్రం ఎంతోమందికి అమ్మినట్లుగా వ్రాయించి, సరుకు తీసుకొని హోటలులో దాచి వుండగా, బెజవాడ టెక్స్టైల్ ఆఫీసరు వాడ్రేవులక్ష్మిపతిగారు 2-6-45 రాత్రిపట్టుకొన్నారు. సత్తెనపల్లిషావుకారు యిచ్చిన సాక్ష్యంపై (1)వనమా లక్ష్మినారాయణ, (2) చక్కాబలరామమూర్తి, (3) బవిరిశెట్టి నాగభూషణం, (4) నాళం గుర్నాధం, (5) కొప్పురావూరి శోభనాచలం, (6) దోగిపర్తి వెంకటరత్నం, (7) అచ్యుతగురు పున్నయ్య, (8) వేగిశెట్టిసూర్యనారాయణలను (చిల్లర వర్తకులు) ఆఫీసరువారు విచారించగా, చక్కాబలరామమూర్తి, దోగిపర్తి వెంకటరత్నం, అచ్యుతగురు పున్నయ్య లు మాత్రం తాము బ్లాకుమార్కెటు రేటుకు అక్రమంగా అమ్మినామని, క్షమించ వలసినదని స్టేటుమెంటులో వ్రాసియిచ్చారు. మిగతా ఐదుగురు తమకేమీతెలియదని సత్తెనపల్లి షాహుకారుకు తాము అమ్మలేదని వ్రాసియిచ్చినారు.

అయితే, ముగ్గురు క్షమించమన్నారు గనుక, మిగిలినవారు తెలియదన్నారుగనుక, ఎవరికీ నొప్పికలుగకుండా వుండేటట్లు యిది పెద్ద నేరమేమీ కాదని, మందలింపుతో సరిపోయేది మాత్రమేనని కృష్ణాజిల్లా ఆఫీసరు రాష్ట్ర కమీషనరుకు వ్రాసినట్లు విపరీతమైన పుకారు వుంది. ఇంత దయ తలచటానికి కారణం? అందరికీ తెలిసిందే గనుక వ్రాయ నక్కరలేదు.

లంచగొండి నరసోజి

అనంతపురంజిల్లా ఉరవకొండ గ్రామంలో 1-6-45 తేదీన కణే యిరపన్న, శిద్దప్పఅను రైతులు తమ కుటుంబ ఖర్చుల నిమిత్తం జొన్నలు 13బస్తాలు తీసికొనివచ్చి, 1 రూపాయికి 7½ శేర్లు చొప్పున అమ్ముకొనుచుండగా, నరసోజి (హవళిగి - యుద్ధప్రచారకుడు), సిపాయి మహమ్మద్ సాహెబు అను వ్యక్తులువచ్చి రైతులను 50 రూపాయలిస్తే అమ్ముకొనుటకు వీలగుననియు, లేనిచో జైలుకు పంపెదమనియు, బెదరించి తిట్టుచుండిరి. దర్శిలోకన్న పంచాయితీ చేయగారూ. 32 తీసుకొన్నారనియు, అందువల్ల రు. 1కి 7½ శేర్లుఅమ్మే చొప్పునజొన్నలు 6శేర్ల అమ్మవలసివచ్చినదనియు తేలింది. ప్రజలు ఆందోళన పడుచున్నారు. పై నరసోజి యీ విధంగాఅనేకచోట్లలంచములు తీసుకొన్నాడని వార్తలువచ్చుచున్నవి. అసలు యీ గ్రామం దొంగమార్కెటుకుపుట్టినిల్లు, లంచగొండులకు విలాస కేంద్రము. వెంటనే పై లంచగొండి మీద ప్రభుత్వంచర్యతీసుకోవలసి యుంటుంది.

★

కో - ఆపరేటివ్ స్టోర్సుకు కోటా చాలదు

కర్నూలుజిల్లా పాణ్యం గ్రామంలో కో - ఆపరేటివ్ స్టోర్సు ఒకటుంది. దానికి కోటా నెలకు 10 బస్తాలు బియ్యం మాత్రమే వస్తాయి. అవి ప్రభుత్వోద్యోగులకు, యితర సిబ్బందికి, మాత్రమే సరిపోతాయి. బీదరైతులకు, కూలీలకు బియ్యం దొరకడంలేదు. దొంగమార్కెట్లో కొనుక్కుందామంటే, విపరీతమైన ధరలు! వెంటనే ప్రభుత్వం కో - ఆపరేటివ్ స్టోర్సుకు యిచ్చే కోటాను హెచ్చించి, పేదప్రజలకు పంపకం చేయకపోతే, పాణ్యంలో బియ్యంకొరత తొలగదు.

★

రేషనింగు ఏజంటుపై చర్య తీసుకోవాలి

ఆదవాని తాలూకా రాంపురం గ్రామంలో రేషనింగు ఏజంటుగా ఉన్న వి. ఓబళయ్య శ్రేష్ఠి 20-5-45 న ఒకకిరసనాయలు డబ్బాను అమ్మాడు. దానిని కొన్న చట్నపల్లి గ్రామ కాపురస్తుడు డబ్బా తీసుకు పెట్తూంటే, గ్రామ రైతుసంఘ వలంటీర్లు పట్టుకొని, పంచాయితీ బోర్డు ప్రెసిడెంటుకు స్వాధీనపరిచారు. ఈ విషయం డిప్యూటీ కలెక్టరుకు అర్జీద్వారా తెలియజేయ బడింది. ఈరేషనింగు ఏజంటుపై ప్రభుత్వం తగు చర్య తీసుకోవలసియుంది.

ఆంధ్ర కార్మికుల చైతన్యంలో మహోన్నతస్థాయి

రాజమండ్రి సమావేశంలో వెల్లడయింది

ఎక్కడో - ఏకొండకోనలోనో చిన్న బుగ్గగాపుడుతుంది. సెలయేరవుతుంది. చిన్న ప్రవాహంగా పెరుగుతుంది. మహానదిగా మారి, సాగర సంగమం చేస్తుంది.

ఈ దృశ్యమే మనసుకు తట్టింది, మొన్న 9, 10 తేదీలలో జరిగిన ప్రథమ ఆంధ్ర రాష్ట్ర ట్రేడ్‌యూనియన్ కౌన్సిల్ మహాసభ చూస్తుంటే. "ఆరోజుల్లోనా - సభ జరపాలంటే మేమేపోయి ఊరంతా చాటించి వచ్చేవాళ్ళం. చాపల దగ్గర్నుంచి అన్నీ మేమే మోసుకుపోయే వాళ్ళం. మొట్టమొదట పాటపాడ్డం దగ్గర్నుంచి కార్యక్రమమంతా మాదే! మళ్ళీ సభఅయిపోగానే చాపలు, లైట్లు-అన్నీ మేమే మోసుకొచ్చేవాళ్ళం. ఆరోజుల్లో పరిస్థితి అది" అని ఆంధ్రలో కార్మికోద్యమానికి మూల పురుషులు, తొలిరోజుల్లో తమ అనుభవాలనుగురించి చేసిన వర్ణన నాకు బాగా జ్ఞాపకముంది. అలా కష్టమనుకోకుండా, నిరుత్సాహపడకుండాచేసినకృషిచివరకుఫలించింది

క్రమక్రమాభివృద్ధి

1926 లో బెజవాడలో యం. యస్. యం. రైల్వే కార్మిక సంఘశాఖ స్థాపితమయింది.

ఆంధ్రలో అదే ప్రథమ ట్రేడుయూనియన్. నాటినుండి ఒక జీవనదిలాగా కార్మికోద్యమం వివిధ ప్రాంతాలకు, వివిధ పరిశ్రమలకు వ్యాపించింది. 1929-30 లో నెల్లిమర్ల (విశాఖజిల్లా)లో జూట్‌మిల్లు కార్మిక సంఘం ఏర్పడింది.

1930-32 జాతీయోద్యమాల్లో పాల్గొన్న యువకులు కొందరు స్వాతంత్ర్య సాధనకు కొత్త మార్గాలను వెదుకసాగారు. కార్మికోద్యమ ప్రభావాన్ని గుర్తించి, 1934-35 లో కార్మికులమధ్య పనిచేయ నారంభించారు. కూలీసంరక్షణ సంఘాలను స్థాపించారు. వీటి యాజమాన్యాన గుంటూరులో మునిసిపల్, జూట్ కార్మిక సంఘాలు ఏర్పడ్డాయి.

1935 లో సామర్లకోటలో పంచదారమిల్లు కార్మికసంఘం, 1935-36 లో రాష్ట్ర ప్రెస్ వర్కర్సు యూనియన్ - ఈవిధంగా క్రమక్రమాభివృద్ధి పొందింది. ఇలా కాలూ చేయి కూర్చుకున్న కార్మికోద్యమం అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో కాంగ్రెసుకు అఖండ విజయం సాధించుటలో ఎంతో తోడ్పడ గలిగింది. ఇలా తోడ్పడుతూనే బలిష్టమైన కార్మికోద్యమానికి పునాదులు వేసుకుంది.

పోరాటానుభవం

ఆ బలంతో ఆంధ్ర కార్మికోద్యమం కార్మికుల హక్కులకోసం అనేక పోరాటాలు సాగించింది. ఎన్నో దెబ్బలు తింది. మరెన్నో విజయాలు సాధించింది. చీరాల చిట్టివలస ఘటనలు మరచిపోలేనివి. పరిపాలన సాగిస్తున్నది కాంగ్రెసు మంత్రివర్గాలే అయినా, చీరాల, చిట్టివలస ఘటనల్లో కార్మికులు తుపాకిగుండ్లకు బలికాక తప్పిందికాదు. అది ఆంధ్ర కార్మికచైతన్యానికి రక్తపరీక్ష. కార్మికోద్యమం ఆ పరీక్షలో నెగ్గింది. వివిధ ప్రాంతాల్లో ఆంధ్ర కార్మికులు కనివిని ఎరుగని నూతన చైతన్యాన్ని కనబరిచారు. కాకినాడలో సమ్మెలు తెరలు తెరలుగా ఆరుమాసాలు సాగాయి. ఈ సమ్మెల్లో అన్ని వృత్తుల కార్మికులు మొత్తం 5000 మంది పాల్గొన్నారు. ఈ విధంగా, వెల్లువగా సాగిన ఉద్యమ ప్రభావం చిన్నచిన్న పరిశ్రమల పైని కూడా కనబడింది. ఉదాహరణకు ఏలూరు, రాజమండ్రి, బెజవాడల్లో తోళ్ళ కార్మికులు ఈ దశలోనే సంఘాలు పెట్టుకున్నారు.

వర్గపోరాటాల్లో ఈ విధంగా విశేషానుభవం పొందిన ఆంధ్ర కార్మికోద్యమం అచంచల దీక్షతో యుద్ధపరిస్థితుల నెదుర్కొంది. సామ్రాజ్యవాద యుద్ధదశలో ప్రభుత్వ నిర్బంధ విధానాన్నెదుర్కొని, కరువుభత్యం మొదలయిన తమ హక్కుల కోసం పోరాడారు కార్మికులు. అనేక విజయాలు సాధించారు.

బాధ్యతా నిర్వహణ

1942 ఆగస్టు 9 తరువాత భారత కార్మిక వర్గంపై బ్రహ్మాండమైన బాధ్యతపడింది. ఒకవైపు దేశరక్షణను బలపరుస్తూ, మరోవైపు దేశంలోని కరువు కాటకాలను అరికట్టి ప్రజల్లో వ్యాపించిన నిస్పృహను పారదోలడానికి శక్తికొలదిపాటు పడవలసి వచ్చింది. వారీ బాధ్యతను ప్రశంసాపాత్రంగా నిర్వహించారు.

ఆంధ్ర కార్మికులుకూడా తమవంతును నెరవేర్చారు. ముఖ్యంగా రైల్వేకార్మికులు నిర్వహించిన పాత్ర అమోఘము!

ఈదశలోనే కార్మికులు సోదర దేశభక్తుల నీలాపనిందలకుకూడా గురిఅయారు. కరువు భత్యాలకోసం కక్కుర్తిపడి ప్రభుత్వానికి దాసులయిపోయారని కాంగ్రెసువాదు లాడిపోశారు

ఎన్ని ఆటంకాలు వచ్చినా వెనుదీయక దేశంపట్ల తమ బాధ్యతలను కొనసాగిస్తూ, తమ సంఘ శక్తిని పెంపొందించు కోవాలనే దీక్షాబలం ఆంధ్ర కార్మికుల్లో నానాటికి పెంపొందుతూ వచ్చింది.

దీని పర్యవసానమే మొన్నరాజమండ్రిలో జరిగిన మహాసభ. మహాసభనాటికి ఆంధ్రరాష్ట్ర ట్రేడ్‌యూనియన్ కౌన్సిలుకు, వివిధ పరిశ్రమలనుండి మొత్తం 52 యూనియన్లు అనుబంధశాఖలుగా చేరాయి. వీటిలో మొత్తం సభ్యత్వం 25,000. అన్నిటికన్నా బలమైన సంఘం మునిసిపల్ కార్మికులది. మన రాష్ట్రంలోనేకాక, యావద్భారత దేశంలోని మునిసిపల్ కార్మిక సంఘాల్లో దీనిదే అగ్రస్థానం.

రాజమండ్రి కార్మికోద్యమం

ఆంధ్రరాష్ట్రంలో ట్రేడ్‌యూనియన్ ఉద్యమంలో ప్రస్తుతం అగ్రస్థానం రాజమండ్రిది. ఆ నగరంలో 1939 లో ప్రెస్‌వర్కర్సు యూనియన్‌తో కార్మికోద్యమం ప్రారంభమైంది. 1940 నాటికి దాని సభ్యత్వం వందమాత్రమే. 1941 లో మునిసిపల్ కార్మిక సంఘంఏర్పడి, పదిరోజులు సమ్మె సాగించింది. స్థానిక కాంగ్రెసువాదులు దాని గొంతుకోయ దలచినా, కమ్యూనిస్టులసహాయంతో సమ్మె జయప్రదమయింది. నాటినుండి కార్మికోద్యమ చైతన్యం అన్ని పరిశ్రమలకువ్యాపించింది. పేపరుమిల్లు, అల్యూమినియం, ఇత్తడి, తోళ్లు మొదలయిన పరిశ్రమల్లోను, ముఠా పని మొదలయిన వృత్తుల్లో - మొత్తం 19 దింటిలో కార్మిక సంఘాలేర్పడ్డాయి. అన్ని సంఘాల్లోను ఈనాడు మొత్తం సభ్యత్వం 5000. వీటిలో అల్యూమినియం కార్మికులు, జట్లుకార్మికులు నూటికి నూరుమంది సంఘాల్లో ఉన్నారు.

ఇలా ఆంధ్రరాష్ట్ర కార్మికోద్యమానికి అగ్రగామిగాఉన్న రాజమండ్రీ పట్టణం మహాసభను ఆహ్వానించింది.

1922 లో రైల్వేఫిట్టరుగా జీవితం ప్రారంభించి, తరువాత తన యూనియన్‌లో సభ్యుడుగాచేరి, చివరకు 1935లో కార్మికవియోజకవర్గంనుండి శాసన సభలో సభ్యుడుగా ఎన్నుకోబడిన 70 ఏళ్ళ వృద్ధకార్మికయోధుడు, కార్మికులూ, కార్మిక నాయకులూ ఆప్యాయంగా 'తాత'అని పిలుచుకునే వి. వి. నరసింహంగారు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు. చైతన్యంలోను సంఘసభ్యత్వంలోను, ఆదర్శప్రాయంగా ఉన్న అల్యూమినియం, జట్టు కార్మికులే మహాసభ దిగ్విజయం కావడానికి ముఖ్యంగా పాటుబడ్డారు.

మా విలేఖరి

కోటాలకుమించి వసూళ్ళు

రాజమండ్రి స్వశక్తిమీదఆధారపడే మహాసభను కొనసాగించాలను దీక్షతో వివిధ యూనియన్ల సభ్యులు రంగంలో కురికారు. విరాళాల వసూలుకు కోటాలు తీసుకున్నారు.

జట్టుకార్మికులు 1000, అల్యూమినియం కార్మికులు 500, మునిసిపల్ కార్మికులు 300 రూపాయలు- ఈవిధంగా కోటాలు తీసుకున్నారు. వసూళ్ళ ఫలితాలు కార్మికులనేగాక సభానిర్వాహకులను, తరువాత సభకు వచ్చిన ప్రతినిధులు - ప్రేక్షకులను కూడా ఉత్తేజ పరిచాయి.

జట్టుకార్మికులు కోటాకు రెండింతలు(రు. 2000) వసూలుచేశారు. ఇందులో కార్మికులు తలా అర్ధరూపాయి చొప్పున విరాళమిచ్చింది రు. 360 మాత్రమే. మిగతాదంతా తాము పనిచేసే షాహుకార్లు మొదలైన వారినుండి వసూలుచేశారు. లేదనకుండా షాహుకార్లందరూ విరాళాలిచ్చారు. రోజూ తమఎదుట పనిచేస్తున్న జట్టు కార్మికుల ఉత్సాహాన్ని చూచి, ఈ సభ ఎలాంటిదో చూడాలనే కుతూహలం వారిలోకూడా రేకెత్తింది.

ఈ విధంగానే అల్యూమినియం కార్మికులు తీసుకున్న కోటా రు500 లయితే, రు. 550 లు వసూలు చేశారు. ఆదితికార్మికులు తీసుకున్న కోటా రు. 250 లు. వసూల్లు రు. 300 లు. మునిసిపల్, చుట్టలు, ఇత్తడి మొదలైన అనేక పరిశ్రమల కార్మికులు తమతమ కోటాసొమ్ము వసూలు చేశారు. మొత్తంరు. 4000 లకు పైగా వసూలయింది.

సర్వత్ర సహకారం

రాజమండ్రిలో కార్మిక సంఘాలంటే పలుకుబడి, సానుభూతిసర్వత్రాఉంది. "మేం మహాసభ జరుపుకుంటున్నాం - ప్రతినిధులకు విడిది సౌకర్యాలు చేయండి" అని అడగ్గానే మునిసిపాలిటీవారు జాంపేట, ఇన్నీసుపేటల్లోని తమ పాఠశాల లన్నిటినీ ఇచ్చారు. మిడిల్‌స్కూలును కూడా ట్రస్టీ బోర్డువారిచ్చారు. సువర్ణసత్రం, నాళంవారి సత్రాలను ఆహ్వానసంఘానికి తోచినవిధంగా ఉపయోగించుకోమని ఇచ్చారు. ప్రతినిధుల సభలు జరుపుకోడానికి శ్రీ అరవ ఆదినారాయణమూర్తిగారు కాంగ్రెసు భవనాన్ని, శ్రీ నిడమర్రి సూరయ్యగారు తమ 'కృష్ణా సినీమా హాలు'ని ఇచ్చారు.

"దేశీయ విద్యాలయ" ట్రస్టీ అధ్యక్షులు శ్రీ అప్పల సుబ్బారావుగారు తమ విద్యాలయానికిచెందినప్రదేశాన్నిమహాసభావరణకిచ్చారు.

మహాసభ పందిళ్ళకు కావలసిన రెండు వేల వెదురు, 60 బాదులు కలప వర్తకులు శ్రీ రామారావుగారు, శ్రీ రాజుగారుఅద్దెలేకుండా ఇచ్చారు. శ్రీ ఆలపాటి భాస్కరరామయ్యగారు తాటాకు, నీళ్ళకొళాయికి కావలసిన సామగ్రి సప్లయిచేశారు.

హెడ్‌మాస్టరు వక్రబుద్ధి

అందరూ ఇలా ఇతోధిక సహకారం చేస్తుంటే, 'వీరేశలింగ హైస్కూలు' హెడ్‌మాస్టరు తన వక్రబుద్ధిని బయటపెట్టుకున్నాడు. హైస్కూలు ట్రస్టీలయిన 'హితకారిణీ సమాజం' వారు, స్కూలు భవనాలను, ఆవరణను మహాసభకు, విడుదులకు ఉపయోగించుకోవచ్చునని అనుమతి నిచ్చారు. కాని, హెడ్మాస్టరు పూజారిగారు అడ్డుతగిలారు. స్కూలుఆవరణ కావాలంటే, రాజకీయాల ఊసెత్తకూడదన్నారు. ముఖ్యంగా నాయకుల విడుదలను కోరకూడదన్నాడు. డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యంగారిని "నెంబరు 1 కె. డి."అని నీచంగా వాగుతూ, వారిపటం అసలే పెట్టకూడదన్నాడు. పైగా తీర్మానాలన్నీ ముందుగా తన పరిశీలనకు ఇవ్వాలన్నాడు. అమాయకులయిన విద్యార్థులమీద ప్రతి రోజూ కర్రపెత్తనం చేయడంలో మొనగాడయిన ఈ పెద్దమనిషికి ఆత్మగౌరవమంటే ఎమిటో తెలియదు కాబోలు. అది లేశమాత్రమైనా ఉన్నవారు ఇలాంటి షరతులకు ఒప్పుకోరని ఎరుగడుకాబోలు! ఉభయ గోదావరి జిల్లాల ఆర్. యస్. యస్. క్యాంపుకు తన స్కూలును సంతోషంగా ఇచ్చినప్పుడు రాజకీయాలడ్డురాలేదితగాడికి. నిర్మాణాత్మక మైన ఉద్యమానికి చేయూతనివ్వడానికి మనసుపుడుతుందా? కామెర్లరోగికి అంతా పచ్చగా కనబడినట్లు ఇతని దృష్టిలో కీ. శే. డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యంగారు "నెంబరు 1కె. డి." కావడంలోఆశ్చర్యంలేదు.

(తరువాయి 11వపేజీలో)

ఆంధ్రలో పరిశ్రమాభివృద్ధికి ట్రేడ్‌యూనియన్ల సూచనలు

ఈనెల 9, 10 తేదీలలో రాజమండ్రిలో జరిగిన ప్రధమఆంధ్రరాష్ట్ర ట్రేడ్‌యూనియన్ మహాసభలో ప్యాసైన తీర్మానాలు.

కామ్రేడ్ పోలేపెద్ది నరసింహమూర్తి ఈదిగువ రాజకీయ తీర్మానాన్ని ప్రతిపాదించాడు:

భారతదేశంలో ప్రధాన రాజకీయపార్టీల మధ్య వున్న అనైక్యతను సాకుగా తీసుకొని బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదులు భారత స్వాతంత్ర్యాన్ని నిరాకరిస్తున్నారు. భారత దేశానికి స్వాతంత్ర్యం యిచ్చితీరాలని బ్రిటన్ అమెరికాల్లోనికార్మిక నాయకులు ఆందోళన చేస్తున్నందుకు వారిని అభినందించుచున్నారు. శీఘ్రకాలంలో స్వల్పనష్టాలతో, బ్రిటన్ - అమెరికాలు జపానును ఓడించాలంటే, భారతదేశంలో జాతీయ ప్రభుత్వస్థాపన అత్యావసరమని, యీ సభవారు హెచ్చరించు చున్నారు.

దేశాన్ని కరువు కాటకాలనుండి కాపాడాలంటే, ప్రజలతో సన్నిహిత సంబంధాలు కలిగినటువంటి జాతీయ ప్రభుత్వం వల్లనే సాధ్యపడుతుందనీ, ప్రస్తుతం అధికారంలో వున్న వేవల్ ప్రభుత్వం కాపాడలేదనీ యీ సభవారు అభిప్రాయ పడుచున్నారు.

జాతీయ ప్రభుత్వం స్థాపించాలంటే, స్వయం నిర్ణయ సూత్రాన్ని ఆమోదించి, కాంగ్రెసు - లీగులు ఐక్యమై, నిమ్నజాతుల వారి కనీసపు కోర్కెలనుఅంగీకరించి, విశాలమైన జాతీయైక్యత దేశంలో స్థాపించుట అత్యవసరమని యీ సభవారు అభిప్రాయ పడుచున్నారు.

పోటీ సంఘాలు

కొంతమంది కాంగ్రెసువాదులు పోటీ సంఘాలను స్థాపించి కార్మికోద్యమంలో చీలికలు కలుగచేయుటకు సంకల్పించుకొన్నారు. మజ్‌దూర్ సేవాసంఘాన్ని స్థాపించి కార్మిక సంఘాలలో చీలికలు కలుగచేస్తున్నారు. వీరి చర్యలను యీసభవారు నిరసించుచూ, కార్మికోద్యమాన్ని చీల్చుటవలన జాతీయోద్యమమును బలహీనపరచిన వారగుతున్నారనిభావించు చున్నారు.

నిర్బంధ విధానం

మద్రాసుప్రభుత్వ నిర్బంధవిధానం ప్రజాపీకంయొక్క ప్రాథమిక హక్కులను అరికట్టుతున్నది. ట్రేడుయూనియన్ల యొక్క దైనందిన కార్యకలాపాన్ని కుంటుపరచుతున్నది.

తమిళనాడులోని విక్రమసింగ పురంలో పోలీసు అధికారులు అతిదారుణంగా ట్రేడు యూనియన్ ఆఫీసులోనికి ప్రవేశించి, కార్మిక నాయకులను అరెస్టుచేశారు. చిట్టివలసలో యీనాటికి కూడ చిట్టివలస యూనియన్ అధ్యక్షుడైన కామ్రేడ్ వెంకటేశ్వర్లును ప్రభుత్వం జిల్లాలో కాలుపెట్ట కూడదని నిషేధించింది. తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో వూరేగింపులు-ప్రదర్శనాలను నిషేధించింది. యం. యస్. యం. రైల్వేయూనియన్ ఆర్గనైజరు అయిన కామ్రేడ్ పి. యస్ శర్మను అరెస్టు చేసింది. భారతకమ్యూనిస్టు నాయకులగు సుందరయ్యగారిపై కేసుపెట్టింది.

గుంటూరులో యజమానులకు, కార్మికులకు తగాదాలు వచ్చినప్పుడు కార్మికనాయకులపై కేసుపెట్టింది.

ఈ విధమైన నిర్బంధవిధానం కొనసాగించుచున్న మద్రాసు ప్రభుత్వపు చర్యలను ఈ సభవారు తీవ్రంగా ఖండించుచు కామ్రేడ్ శర్మ, సుందరయ్యగార్లను వెంటనే విడుదల చేయవలెనని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

ఈ తీర్మానాన్ని చిట్టివలసలో నుండి ప్రభుత్వ నిర్బంధవిధానానికిగురైన కామ్రేడ్ భద్రం ప్రతిపాదించి, ప్రభుత్వపు చర్యవల్ల పౌరసత్వపు హక్కులు లేకపోవుటయేకాక, కార్మికవర్గం చేయుచున్న యుద్ధకృషి కూడ భంగపడుతున్న దన్నాడు.

'ప్రజాశక్తి' దినపత్రిక

ప్రజాశక్తి దినపత్రికకు ఇంతవరకూ అనుమతి యివ్వనందులకు ప్రభుత్వ సంకుచిత వైఖరిపట్ల యీ సభవారు అసంతృప్తి వెలిబుచ్చుచూ, వెంటనే 'ప్రజాశక్తి' దినపత్రికగా ప్రచురించుటకు పర్మిషన్ ఇవ్వవలసిందని కోరుచున్నారు.

యుద్ధానంతర పునర్నిర్మాణం

మనదేశంలో పారిశ్రామికాభివృద్ధి తగినంతగా జరుగలేదు. ఈలోటు తీర్చుటకు వివిధ పార్టీలవారు ప్రత్యేక ప్రణాళికలను తయారు చేశారు. పారిశ్రామికాభివృద్ధి దేశవ్యాపితంగా జరగాలని ఈసభవారు హృదయపూర్వకంగా కోరుతున్నారు.

పారిశ్రామికాభివృద్ధి అన్ని రాష్ట్రాలలో జరగాలి. ఇప్పటివరకు మన ఆంధ్రదేశం పారిశ్రామికంగా వెనుకబడివున్నది. పరిశ్రమలు అభివృద్ధి చేయుటకు అవసరమైన, బొగ్గు, ఇనుము, మొదలగు ఖనిజములు మన రాష్ట్రంలో దొరుకుతాయి. ఎలిక్ట్రిక్ పవరు యెక్కువగా వుత్పత్తి చేయుటకు సదవకాశాలు చాలావున్నాయి. వీటినన్నింటిని వినియోగించి పెద్దపరిశ్రమలను ఆంధ్రదేశంలో నెలకొల్పాలి.

ఆంధ్రదేశంలో రైలుమార్గం, రోడ్ల సౌకర్యం చాలాతక్కువగావున్నాయి. అందువలన ప్రజలురాకపోకలకు చాలాఅగచాట్లు పడవలసివస్తున్నది. ఆంధ్రలో రైలుమార్గంయెక్కువ చేయవలెనని, అందుకుగాన్రుప్రత్యేకరైల్వేగా చేసి, వర్కుషాపులు ఆంధ్రలోనే నెలకొల్పవలెనని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

రోడ్లను యెక్కువ విస్తారంగావేయుటకు మద్రాసు ప్రభుత్వం - బెజవాడ మద్రాసు, తిరుచునాపల్లి కోయంబత్తూరులలో - వర్కుషాపులు స్థాపించవలెనను వుద్దేశం ప్రకటించింది. ఆంధ్రదేశానికంతకూ ఒక్క వర్కుషాపు చాలదని, యిప్పటివరకు యెక్కువ రోడ్ల సౌకర్యాలు లేకపోవుటవల్ల యింకా అదనంగా విశాఖ, రాయలసీమలలో వర్కుషాపులు స్థాపించవలెనని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

ఆంధ్రలో యెరువులషాపులు స్థాపించాలి, వ్యవసాయమును ఆధునిక పద్ధతులపై సాగించుటకు ఆధునిక యంత్రాలను సప్లయి చేయవలెనని యీసభవారు కోరుచున్నారు. పారిశ్రామికాభివృద్ధి ప్లాను ప్రకారం జరగాలనీ, యీ పద్ధతిసోషలిస్టు సమాజంలోనే సాధ్యపడుతుందనీ, యీ మధ్యకాలంలోకూడ కొంతవరకు అవకాశంవున్నదనీ, అందుకు జాతీయ ప్రభుత్వం అవసరమని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

సోషల్ సెక్యూరిటి - ఆరోగ్య భీమాపద్ధతి

యుద్ధానంతర పునర్నిర్మాణంలో భారత కార్మికవర్గానికి సోషల్ సెక్యూరిటీస్కీము అమలుజరపాలనీ. ఈవిషయంలో యింతవరకు ప్రభుత్వం వుదాసీనత వహించి వూరుకున్నందుకు గర్హించుచున్నారు.

ఆరోగ్య భీమాపద్ధతి

ఈఆరోగ్యభీమాపద్ధతి అతి లోపభూయిష్టముగా నున్నదని, చాలా తక్కువసంఖ్యగల కార్మికులకే యీస్కీము వర్తించుతుందని, యీస్కీమునైననూ కార్మికవర్గానికంతటికి వర్తింప చేయవలెనని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

ఈస్కీము ప్రకారం రోజుకు 0-8-0 సంపాదించువారు కూడ నెలకు 0-4-0 చెల్లించాలి. ఈకార్మికులు 0-4-0 చెల్లించుట కష్టసాధ్యమనీ, నెలకు 20-0-0 వరకు సంపాదించువారి వద్దనుంచీ యేమాత్రం వసూలు చేయకూడదని యీసభవారు సూచించుచున్నారు.

యజమానులు అశక్తులైనవారి చేతనూ, 60 సంవత్సరాలు దాటినవారిచేతనూ పనులు చేయించు కొనునప్పటికీ, వీరు యీస్కీము ప్రకారం సౌకర్యములు పొందజాలరు. ఈ నియమం చాలా అన్యాయమని భావించుచూ, అందరికీ వర్తించేటట్లు చేయవలెనని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

రైల్వేకార్మికుల కరువుభత్యం

అఖిల భారత రైల్వేపనివారల ఫెడరేషన్ రైల్వేకార్మికులకు రు. 45 కరువుభత్యం మొదలగు విషయాల్లపై అడ్జుడికేటరును నియమించవలెనని కోరుతున్నది. ఈకోర్కెను యీమహాసభ బలపరచుచున్నది.

రైల్వేలో 1-6-42 తేదినుంచి చేర్చుకొనబడిన 1 లక్ష 50 వేలమంది పనివారలను తీసివేయాలని రైల్వేబోర్డు అగ్రిమెంటుపై సంతకాలు చేయించు కుచుచున్నది. రైల్వేబోర్డు చర్య అతిదారుణంగా వున్నదని యీ సభవారు భావించుచూ, రైల్వేబోర్డు యీ ప్రయత్నాలనుండి వెంటనే విరమించు కొనవలెనని కోరుతున్నారు.

ప్రస్తుతం అమలులోనున్న యం. యస్. యం. రైల్వే యూనియన్ రికగ్నిషన్ షరతుల ప్రకారం బ్రాంచీలు స్థానిక అధికారులకు తమయిబ్బందులను గూర్చి తెలియచెప్పుటకు అవకాశం లేకుండా వున్నదని, బ్రాంచీలకు కూడా రిప్రజెంటు చేసుకునేహక్కు యివ్వవలెనని యీ సభవారు కోరుచున్నారు. రైల్వేకార్మికుల పత్రికకు పర్మిషను యివ్వాలని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

మున్సిపల్ కార్మికులు

మున్సిపల్ కార్మికుల జీతాలు అతి నికృష్టంగా వున్నాయనీ, వీరిజీతాలను సర్వీసును బట్టి రు.16-1-25 స్కేలుప్రకారంపెంచాలని యీసభవారు మద్రాసు ప్రభుత్వమును కోరుచున్నారు.

ప్రెస్ కార్మికులు

ప్రెస్సు కార్మికుల జీతాలు అతిస్వల్పంగా వున్నాయని యీ సభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. ప్రభుత్వం వీరు పనిచేయు పరిస్థితులను విచారణ చేయవలెనని యీ సభవారు కోరుచున్నారు. ప్రభుత్వం తమవద్ద పనిచేయువారికి యిచ్చుచున్నటువంటి 16-0-0 కరువుభత్యం, వీరికి యజమానులు యిచ్చేటట్లు ఒత్తిడి చేయవలెనని యీ సభవారుకోరుచున్నారు.

పేపరుమిల్లు కార్మికులు

రాజమండ్రి పేపరుమిల్లులో బ్రౌనుపేపరు మాత్రమే వుత్పత్తి చేయుటకు ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. కాని, బెంగాలు మొదలగు చోట్ల తెల్లకాయితము వుత్పత్తిఅయి, విదేశాలనుంచి తెల్లకాయితము దిగుమతి అగుచున్నప్పుడు యీ బ్రౌను కాయితము ఖర్చుకాదు. తత్ఫలితంగా మిల్లుమూసివేసి కార్మికులు నిరుద్యోగులు కావలసివస్తుంది. కనుక రాజమండ్రి మిల్లులలో తెల్ల కాయితమును వుత్పత్తి చేయుటకు ప్రభుత్వం పర్మిషన్ యివ్వవలెనని, మిల్లుకార్మికుల కోర్కెలను యజమానులు తీర్చవలెనని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

మైకా కార్మికులు

జాయింటు మైకామిషన్ మైకాను సరసమైన ధరలకు కొనక మైకా వుత్పత్తినే అరికట్టుతున్నారు. తత్ఫలితంగా కార్మికులు నిరుద్యోగులగుచున్నారు. ప్రభుత్వం వెంటనే జోక్యం కలిగించు కోవలెనని యీ సభవారు కోరుచున్నారు. గనులవద్ద హాస్పెటల్‌ను యేర్పరచి, గూడూరు హస్పెటల్‌లో లేడీ డాక్టరును నియమించవలెనని ప్రభుత్వమును యీసభవారు కోరుచున్నారు. ఈకార్మికులకు న్యాయమైన కరువుభత్యం కనీసపు జీతాలను నిర్ణయించాలని యీసభవారుకోరుచున్నారు.

బండ్లసంఘ కార్మికులు

ఈ కార్మికులకు బండ్లకు పట్టాలు దొరకుటలేదు. మున్సిపాలిటీలు రోడ్లను బాగుచేయించుటలేదు. దుకాణాలు పెద్ద బజారులలో వుండుటవల్ల బండ్లను బజార్లలో నిలుపవలసి వస్తున్నది. పోలీసు కేసులకు గురి కావలసి వస్తున్నది. వీరికి పట్టాలు కంట్రోలు రేటుకు యిప్పించవలెనని, మున్సిపాలిటీలు రోడ్లను బాగుచేయించవలెనని, సరుకు వేసుకొనుచున్న బండి బజారులో నిలుపుటకు అవకాశం యివ్వవలెనని, యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

నేషనల్ సర్వీస్ ఆర్డినెన్సు

ఈ ఆర్డినెన్సు ప్రకారం యజమానులు పనివారలను పనులలో నుండి తొలగించుటకు అవకాశాలు కలిగించి నందులకు యీ సభవారు ప్రభుత్వపు చర్యను నిరసించుచూ, పనివారలకు అనర్ధకములైన క్లాజులను రద్దు చేయవలెనని కోరుతున్నారు. నేషనల్ లేబర్ ట్రిబ్యూనల్సుపనివారల సమస్యలను యెక్కువగా తీసుకొనవలెనని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

చేతివృత్తులపై ఆధారపడువారి సమస్యలపై కూడ తీర్మానాలు చేయబడినాయి. రజకులకు సోడా, దొరకక యిబ్బంది పడుతున్నారు. సాలెర్పుకు దారం కంట్రోలురేట్లకు దొరుకుటలేదు. వీరికి కంట్రోలురేటుకు దొరికేట్లుచేయుటకు కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలలో రేషన్ ప్రకారం వీరికి యిప్పించవలెనని కోరుతూ తీర్మానాలు చేయబడినయి. ఇవిగాక, విశాఖపట్టణ సింధియా కార్మికుల సమస్యలను గురించి, సిమెంటు, చక్కెర, రైసుమిల్లులు, తోళ్ళు మొదలగు పరిశ్రమల సమస్యలపై కూడ తీర్మానాలు చేయబడ్డాయి.

దేశభక్తియుత పంథాయే

కార్మికోద్యమాభివృద్ధికి కారణం

(9 వ పేజీ తరువాయి)

మహాసభ రేపు ప్రారంభ మవుతుందనగా నాయకులు, వివిధజిల్లాలనుంచి ప్రతినిధులు, ప్రేక్షకులు రాసాగారు. మహాసభకు ప్రారంభోత్సవం జరపడానికి పంజాబు కార్మికనాయకుడు, కామ్రేడ్ కుర్బాన్, వస్తున్నాడని తెలిసింది. వందలకొద్దీ కార్మికులతనికి స్వాగతమివ్వడానికి వెళ్ళారు. ప్లాటుఫారము మీదికి రైలు రాగానే 'కామ్రేడ్ కుర్బాన్ జిందాబాద్, అనే నినాదం మిన్నుముట్టింది. మందహాసంతో దిగిన కుర్బాన్ని అమాంతంగా పుష్పమాలలతో ముంచెత్తారు.

విశాఖ, ఉభయ గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు, నెల్లూరు జిల్లాలనుండి మొత్తం 266 మంది ప్రతినిధులు వచ్చారు. వీరిలో మునిసిపల్ కార్మికులు 47 గురు, రైల్వేకార్మికులు 25గురు, ప్రెస్‌కార్మికులు 10, బియ్యపుమిల్లు కార్మికులు 27, అల్యూమినియం 14, చుట్టల కార్మికులు 11, ముఠా (జట్టు) లోకల్‌బోర్డు కార్మికులు 36 గురు, తోళ్ళకార్మికులు 4 గురు, సిమెంటు కార్మికులు 4- ఇంకా పేపరు మిల్లుకార్మికులు, హోటల్‌కార్మికులు, చాకళ్ల వివిధపరిశ్రమల,వృత్తులప్రతినిధులువచ్చారు. అనేకులు ప్రేక్షకులుగా వచ్చారు.

ప్రతినిధుల సమావేశం

9 వ తేదీని, 10వ తేదీ ఉదయం కామ్రేడ్ సి. వి. కె. రావు అధ్యక్షతక్రింద ప్రతినిధుల సమావేశాలు జరిగాయి. ప్రతినిధులు, ప్రేక్షకులు కలిసి 500 లకు పైగా ఈ సమావేశాల్లో పాల్గొన్నారు. చర్చకు వచ్చిన తీర్మానం ఏ పరిశ్రమకు సంబంధించినదయినా, మొత్తం ప్రతినిధులందరూ ఎంతో శ్రద్ధ కనబరిచారు. పనిచేసే పరిశ్రమ లేవయినాసరే—తమ హక్కులకోసం, జీవితావసరాలకోసం సలిపే పోరాటాల్లో కార్మికులంతా ఏకకుటుంబమే అన్నది ప్రతిక్షణం స్పష్టమవుతూ వచ్చింది. నికృష్ట జీవితానికి మునిసిపల్ కార్మికులది పెట్టిందిపేరు. ఆ ప్రతినిధులు వచ్చి తమ దీనస్థితిని వర్ణిస్తూ, తమ కనీస కోర్కెలను వివరించినప్పుడు అందరిలోను సానుభూతి వెల్లివిరిసింది. సోవియట్‌లో తమ తోటికార్మికులనుభవిస్తున్న సౌఖ్యాలను ఉద్వేగంతో పేర్కొని, అటువంటిజీవితం కోసం తమ ఆకాంక్షను వెల్లడించినప్పుడు అందరి హృదయాలు ఉగ్రూత లూగాయి.

సీల గురయ్య

తీర్మానంపై తీర్మానాలు చర్చకు వస్తున్నాయి. ఇంతలో 80 ఏళ్ళ పండువృద్ధు వేదికపైకి వచ్చాడు. ఆ తలపాగ, ముఖంలోని ఆ వర్చస్సు, ఆ నడకతీవి, భక్తి గౌరవాలను ఆడక్కుండానే పొందుతున్నాయి. "సుజనులారా" అని సంబోధించాడు. తరతరాలనాటి సాంప్రదాయాలు జ్ఞప్తికివచ్చాయి. ఎవరీ వృద్ధు? సీల గురయ్య - రజక సంఘ పితామహుడు. అంటువ్యాధులు చాకలివారి వల్లనే వ్యాపిస్తాయనే వాదును విని, తన కులానికి యీ అపవాదును తప్పించాలనే దీక్షతో 1917 లో రజకసంఘాన్ని స్థాపించాడు. ఆనాటినుండి తన అనుభవాన్ని పూసగుచ్చినట్టు వర్ణించాడు, తనవారి జీవిత పరిస్థితులను, ఆదాయ వ్యయాల లెక్కలతో సహా వివరించాడు. బట్టలు తాకట్టుపెట్టడం, బాడుగకివ్వడం మొదలయిన అనాచారాలు జరక్కుండా వుండాలంటే,కనీసభృతి గిట్టేలా చూడాలని "ఓ సుజనులారా" అంటూ విజ్ఞప్తిచేశాడు. తమ వృత్తికి అవసర వస్తువులను పొందడానికి ప్రజలుకూడా తోడ్పడాలని ప్రార్థించాడు. చిత్రమైన అనుభవాలు చెబుతూ కడుపుబ్బ నవ్వించేవాడు. ఆవెంటనే తమ దీనావస్థను వివరిస్తూ జాలి పుట్టించేవాడు. చాకలివృత్తి సమాజానికెంత ప్రధానమో, స్పష్టపరిచాడు. ప్రజల సానుభూతి సహకారా లెంత అవసరమో తేటతెల్లం చేశాడు.

గురయ్య ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని బలపరచడానికి కన్నయ్య అనేయువకకార్మికుడు లేచాడు. రాజకీయంగాగాని, సామాజికంగాగాని, అభివృద్ధి కాడానికి ఇంతవరకు సమాజం తమకెలాఅవకాశాలివ్వలేదోవివరించాడు. కాంగ్రెసు మంత్రివర్గం రోజుల్లో తా మొక ప్రత్యేకసంఘం పెట్టుకుంటామంటే అధికారులెలా ఆనుమతి నిరాకరించారో వెల్లడిచేశాడు.

"కార్మికులను, ప్రజల్ని తమ వెనుక ఒక అజేయమైన శక్తిగా సంఘటిత పర్చుకోగలసదవకాశాలనెన్నిటినో పోగొట్టుకున్నారు, కాంగ్రెసు మంత్రులు"అని అందరూ విచారించారు.

ఇలా ఆతీర్మానాలు, ఆచర్చలువింటూంటే ఒక మహా సమరం యొక్క పర్యాలోకనలో, ప్రతి చిన్న రంగంయొక్క రిపోర్టును వింటున్నామా అనిపించింది. అక్కడక్కడ కలిగిన అపజయాలు, ద్విగుణీకృత కార్యదీక్షకు దారి తీశాయి-అధికతర విజయాలకే సోపానాలయాయి. పరస్పర సమన్వయబుద్ధితో, ఏక ముఖంగా ముందుకు సాగి ఇంకా అఖండ విజయాలు సాధించడానికి అన్ని రంగాలవారు కార్యక్రమం వేసుకున్నారు.

'డాంగే నగర్'

10వ తేదీ సాయంత్రం మహాసభ. మహాసభావరణకు 'డాంగేనగర్' అని పేరుపెట్టారు సుప్రసిద్ధ దేశభక్తుడు, దేశసేవలో దారుణమైన హింసాకాండకు గురి అయిన కీ. శే. డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యంగారి స్మృతిచిహ్నంగా సింహద్వారాన్నమర్చారు. జి. నరసింహులు అనే జట్టు కార్మికుడు ఎంతో చాకచక్యంతో నిర్మించాడా గేటును.

సింహద్వారానికి కొంచం వెనుక మూడు తాటిచెట్లున్నాయి. మధ్యదానిపై ఎర్రజెండా రెపరెపలాడుతున్నది. అటు, ఇటు కాంగ్రెసు, లీగు బావుటాలు ఉత్తేజాన్ని, ఉద్వేగాన్ని కలిగిస్తున్నాయి.

సింహద్వారానికి ఒక చెంప సోవియట్ చిత్రప్రదర్శన, ఆరోగ్యప్రదర్శనల పందిళ్లు. మరోవైపు వలంటీర్లబస.

మహాసభ

ఇవన్నీ చూస్తూ తిరుగు తున్నాను. ఇంతలోనే " కూలి సంఘము పెరుగవలెనన్నా " అంటూ కమ్మనిపాటదూరశ్రవణ యంత్రాల్లోనుంచి తేలివచ్చింది. వెనక్కుతిరిగి చూతునుగదా వేలకొలది స్త్రీ పురుషులప్పుడే బారులు తీరి కూర్చున్నారు. అలా చూస్తుండగానే 10,000 మందితో ఆవరణ కలకలలాడింది. వారిలో వేయిమంది స్త్రీలు. నాయకులు వేదికపైకి వచ్చేసరికి జయజయ ధ్వానాలు మిన్నుముట్టాయి.

విచ్ఛిన్నకుల ప్రయత్నాలు సాగవు

కామ్రేడ్ చంద్ర రాజేశ్వరరావు పతాకోత్సవం చేశారు. ఆంధ్ర కమ్యూనిస్టుపార్టీ తరపున సందేశం అందజేశారు. కార్మిక, కర్షకోద్యమ వుట్టుపూర్వోత్తరాలు క్లుప్తంగా చెప్పారు. ఆంధ్రలో కార్మికరక్షణ సంఘాలను స్థాపించి, వాటి పోషణకోసం కామ్రేడ్ సుందరయ్య తన యావదాస్తిని ఎలా అమ్మివేశాడో చెప్పేసరికి, "సుందరయ్యను విడుదల చేయాలి" అనే నినాదం దిక్కుదిక్కుల మారుమోగింది. జెండాను గురించి చెబుతూ ఇలా అన్నారు : "ఈ జెండా సోవియట్ నుంచి దిగుమతి అయిందని కొందరంటున్నారు. అది పచ్చిఅబద్ధం. మనదేశస్థుల్లో నూరింట 90 మంది అయిన కార్మిక, కర్షకుల చిహ్నం — సుత్తికొడవలే దీనిపైనుంది. వీరందరూ సోవియట్‌నుంచి దిగుమతి అయినవారే అయినట్లయితే ఈజెండా కూడా దిగుమతి అయినసరుకే అనవచ్చు. ఇదిమనదేశంలోని శ్రమజీవుల ఆశయజ్యోతి. వారిబాహుబలమేదీనికిఅండ. ఇదిఒకదేశానిది కాదు. ఒకప్రజల సొత్తుకాదు. ఎక్కడెక్కడ గాలి వీస్తుందో-ఎక్కడెక్కడసూర్యుడు ప్రకాశిస్తాడోఅక్కడంతా ఈ జెండాఉంది. ఈనాడు దీనినీడనే ప్రపంచంలో సుఖప్రదమైన నూతన వ్యవస్థ నిర్మాణం సాగుతూంది. దీనిని లాగివేయడం ఎవ్వరితరమూ కాదు. అలాంటి ప్రయత్నంచేసిన హిట్లరు దుర్గతిపాల్పడ్డాడు.

"కాని, మనం విచారించవలసిన విషయమేమంటే - మనకు దేశభక్తియుత పంథా చూపవలసిన వారే కొందరీ జెండాను అవమానించ జూస్తున్నారు. 'ఒకేజెండా - ఒకే నాయకుడు - ఒకే సంస్థ'అనే తప్పుడు నినాదమిస్తూ, ఈజెండాను రూపుమాపి, మన సంఘశక్తిని నిర్మూలింప జూస్తున్నారు. ఒకవైపు నిరంకుశ ప్రభుత్వాన్ని, యజమానులను ఎదుర్కొంటున్న మనపైని ఈవిధంగా వీరు కూడా దాడి సాగిస్తున్నారు. వీరి ప్రయత్నాలు విఫలంకాకతీరదు. ఎవ్వరెదురొచ్చినా సరే ఈజెండా వన్నె తరుగకుండా కాపాడుకుంటాం."

కామ్రేడ్ వి.వి. నరసింహం తన అహ్వాన సంఘాధ్యక్షోపన్యాసం చదివిన తరువాత కామ్రేడ్ కుర్బాన్ మహాసభను ప్రారంభించారు. 1917 లో సోవియట్ విప్లవం భారత కార్మికవర్గంలో నూతన చైతన్యాన్ని యెలా రేకెత్తించిందో వివరించారు. ఈ చైతన్యాన్ని అరికట్టడానికి బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వం యెంత ప్రయత్నించినా అది క్రమక్రమాభివృద్ధి పొందుతూ కార్మికోద్యమానికి యెలా పునాదులువేసిందో వర్ణించారు. తొలిరోజుల్లో కూడా గురజలాల్ నందాలాంటి బురఖా దేశభక్తులు యీ కార్మికోద్యమాన్ని చీలదీయడానికి ఎలా ప్రయత్నించారో విశదపరిచారు. మీరట్ కుట్రకేసుతో గుండె జారిపోయి మితవాదులెలా చీలిపోయారో తెలియజేశారు. ఇన్నిజరిగినా కార్మికోద్యమం కుంటుపడక, నానాటికి బలపడుతూ యెలాపెరిగిందో కనులకు కట్టినట్లు చిత్రించారు. చివరకు మితవాదులుకూడా ధైర్యంతెచ్చుకొని తిరిగి వచ్చి చేరారన్నారు. సామ్రాజ్యవాద యుద్ధదశలోను, తరువాత ప్రజాయుద్ధ దశలోను ఆపైని అగస్టు ఘటనల తరువాత - ఆ యా పరిస్థితులను బట్టి భారత కార్మికోద్యమము యెలా దేశభక్తియుతమైన పంథాననుసరిస్తూ వచ్చిందో స్పష్టపరిచారు. అందువల్లనే అఖిల భారతట్రేడ్‌యూనియన్ మహాసంస్థ ఈనాడు 5,00,000 సభ్యత్వం గల మహాశక్తిగా అభివృద్ధి కాగలిగిందన్నారు. "ఈ శక్తితోనే దేశరక్షణను బలపరచి, కరువుకాటకాల నరికట్టడానికి ప్రయత్నించగలిగాము. దేశం యొక్క క్షేమంకోసం, కాంగ్రెసు - లీగుల ఐక్యత అవసరమనిగుర్తించి, అందుకై తీవ్రకృషిచేయగలిగాము. ఇలా దేశభక్తియుతమైన పంథా ననుసరిస్తూ దినదినాభివృద్ధి పొందుతున్న మనకు, దేశభక్తులమని చెప్పుకుంటున్న కొందరు అపార్థాలుకల్పిస్తున్నారు. మనల్ని చీలదీయ జూస్తున్నారు. వీరి ప్రయత్నాలు విఫలంకాకతీర"వని అన్నారు.

అధ్యక్షోపన్యాసము

తరువాత మహాసభాధ్యక్షులు కామ్రేడ్ సి. వి. కె. రావు తన ఉపన్యాసాన్ని ప్రారంభించారు. ఫాసిజం అంతమొందింది, సోవియట్ నాయకత్వాన నేడు యూరప్ అంతటా ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థ ఎలా స్థాపిత మవుతూందో వివరించారు. బ్రిటన్‌లోకూడా అభివృద్ధి నిరోధక సామ్రాజ్యవాదుల పెత్తనానికి రోజులు దగ్గర వడ్డాయన్నారు, పెత్తనం తమ చేతుల్లోంచి జారిపోతున్నకొద్ది అభివృద్ధి నిరోధక ధనికవర్గాలు (మిగతా 12 వ పేజీలో)

రాష్ట్ర ట్రేడ్ యూనియన్ కౌన్సిల్ కార్యనిర్వాహకవర్గం

★

అధ్యక్షులు :	సి. వి. కె. రావు.
ఉపాధ్యక్షులు	పోలేపెద్ది నరసింహమూర్తి.
	లంక జోగారావు.
ప్రధాన కార్యదర్శి :	పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు.
సహాయ కార్యదర్శులు	శివరామశర్మ.
	బాలాజీదాసు.
కోశాధికారి :	మాలెంపాటి భాస్కరరావు.

★ యుద్ధసమీక్ష

జపాను కంపరం

ఓకినావాదీవి జపానుకి 325 మైళ్ళదూరములో ఉన్న కీలకస్థానం. ఇక్కడయుద్ధం చివరి దశకు వచ్చింది. "సరాసరి మనదేశంమీదికే శత్రుముట్టడి ప్రారంభంకానుంద"ని జపాను వాళ్ళప్పుడే గోలప్రారంభించారు. విధివిరామం లేకుండా మిత్రవిమానాలు టోకియో, కోబి, ఒసాకా మొదలైన ప్రధాన జపానునగరాలను మర్దించడం జపానీయులకు మరింత కంపరం పుట్టిస్తోంది. ఈనాడీ నగరాలు శిథిలమయి పోయాయి. ఒక్క టోకియోలోనే చచ్చి పోయినవారు, దెబ్బలు తిన్నవారు, ఇల్లు వాకిలి పోగొట్టుకున్నవారు కలిసి మొత్తం 21 లక్షలుంటారు. ఇదంతాచూచి, "మన నడిగడ్డ మీదనే అటో ఇటో తేల్చే యుద్ధాలు దగ్గర పడుతున్నాయ"ని ఒక జపానుపత్రిక గోల పెట్టింది. అయినప్పటికీ, దండయాత్ర నెదుర్కోడానికి మేమన్ని విధాల సిద్ధంగా ఉన్నామని బీరాలు పలుకుతూ జపాను వార్తాసంస్థ ఇలా ప్రకటించింది : "ఇదివరకు కనివిని ఎరుగని రక్షణ కోటలను నిర్మిస్తున్నాము."

ఈలోగా ప్రజ లేమిచేసిపోతారో అని, పార్లమెంటుతో ప్రశక్తిలేకుండానే, నిరంకుశ శాసనాలద్వారా పరిపాలన సాగించడానికి జపాను ప్రభుత్వం నిశ్చయించుకొంది.

ఈ ప్రయత్నాలిలా ఉండగా, మిత్రమండలి నెదుర్కోడానికి జపానువారు మరో ఎత్తుగడను కూడా బయటపెట్టారు. జపాను ప్రధాని మొన్న పార్లమెంటులో మాట్లాడుతూ ఇలా అన్నాడు : "ఈనాడు శత్రుపక్షంలోని అంతరంగిక పరిస్థితులు బాగాలేవు. అంతర్జాతీయంగా కూడ శత్రువుకు కొంచం క్లిష్టంగానే ఉన్నాయి. కాబట్టి ఈయుద్ధాన్ని తుద ముట్ట పొడిగించి, పోరాడడమే విజయ సాధనకు చక్కని మార్గము." అంటే యూరప్‌లో హిట్లరు ఆశించినట్లే, ఇక్కడకూడా యుద్ధాన్ని పొడిగించడంవల్ల మిత్రమండలి బలం ఛిన్నాభిన్నమైపోతుందనిజపానీయులు ఆశిస్తున్నారు.

వీటన్నిటినిబట్టి స్పష్టమవుతున్న దేమిటి? జపానుకు తెలుసు, తనకన్నా మిత్రరాజ్యాలకు ఎన్నోరెట్లు ఎక్కువ బలముందని. మిలిటరీత్యా తనకు పరాజయం తప్పదనితెలుసు. అయినా, తన బలాన్నంతా కూడగట్టుకొని యుద్ధాన్ని దీర్ఘకాలం పొడిగించినట్లయితే మిత్రమండలిలో రాజకీయంగాచీలికలుగలిగి, చివరకు వారిబలం క్షీణిస్తుందని దాని ఆశ. అలా బ్రతికి బయటపడగలమని వారి ఎత్తుగడ. ఆనాడు విజయాలు సాధించడానికి, ఈనాడు ఆత్మరక్షణ చేసుకోడానికి, ఫాసిస్టులకు కనబడుతూన్న మార్గమే ఇది.

జపానీయుల ఈ ఆశకు చైనాలోని పరిస్థితులు, వాటిపట్ల అమెరికావారి వైఖరి ప్రోద్బలంగా ఉన్నాయి. ఈ మధ్య చైనా యుద్ధశాఖమంత్రి ఒక ప్రకటన చేశాడు. "అక్కడక్కడ చైనా కమ్యూనిస్టుసేనలకు, ప్రభుత్వ సేనలకుమధ్యసంఘర్షణలు జరిగాయ"నిఇతని ప్రకటన. ఎప్పటిలాగానే నేరమంతా కమ్యూనిస్టులమీద మోపాడు. కాని, యదార్థమేమిటి? చైనా కమ్యూనిస్టుసేనల్ని హతమార్చడానికి ప్రభుత్వం తన సేనల్ని పంపినప్పుడల్లా ఇలాంటిప్రకటనలే చేస్తూవచ్చింది. గత రెండేళ్ళలోను చైనాకొమింటాంగ్ ప్రభుత్వం ఇలాంటి ఘాతుకానికి ఒడిగట్టలేదు. ఎందువల్ల? ఇలాంటి చర్యలు జపానువారికే లాభకరమని గ్రహించి. అమెరికా అధికారులు పగ్గాలు బిగిస్తూవచ్చారు. కాని ఇప్పుడు వారి వైఖరి మారిందనుట స్పష్టం ఎలాగూ జపాను ఓడిపోతుందనే ధీమా వీరికి పుట్టింది. ఇక చైనాలోని ప్రజాస్వామిక శక్తులపై, ముఖ్యంగా కమ్యూనిస్టులపై, విరుచుకు పడమని కొమింటాంగు ప్రభుత్వానికి పగ్గాలు సడలించింది. అమెరికా ప్రభుత్వం యొక్క ఈ వైఖరి చైనాను చాల ప్రమాదకరస్థితికి తెస్తుందని అమెరికా కమ్యూనిస్టు పత్రిక "డెయిలీవర్కర్" ప్రకటించింది.

ఈవిధంగా కొమింటాంగు ప్రభుత్వపు నిరంకుశత్వానికి అమెరికా ప్రభుత్వపు సంకుచిత దృష్టితోడయింది. తత్ఫలితంగా జపానుపై దండయాత్రకు ప్రధానకేంద్రమయిన చైనాలో అల్లకల్లోల పరిస్థితులేర్పడుతున్నాయి; వీటిని తమ ప్రయోజనాలకోసం వినియోగించుకోడానికి జపాను వారప్పుడేపూనుకుంటున్నారు. ఆగ్నేయ చైనాలో కొన్ని ప్రధాన స్థానాల నుండి జపాను వారు పారిపోతున్నారని వార్తలు వస్తున్నాయి. కాని నిజంగా జరుగుతున్న దేమిటి? ఇక్కడి సేనలను ఉత్తర ప్రాంతాలకు మళ్ళించి, అక్కడి కమ్యూనిస్టు సేనలపై విరుచుకు పడడానికి సన్నాహాలు చేస్తున్నారు. కమ్యూనిస్టుసేనల్ని ఏమిచేసినా, చైనా కొమింటాంగు ప్రభుత్వం ఏవిధంగానూ అడ్డుతగలదని వారి ధైర్యం. ఈ విధంగా, ఒకవైపు తమ నడిగడ్డమీదికే దాడివస్తుందేమో అని బెదిరిపోతున్న జపాను - ఇటు ప్రధాన కేంద్రమయిన చైనాలో సాహసం కొద్దీ తన సన్నాగాలను సాగించ పూనుకుంటుంది. ఇందుకు చైనా కొమింటాంగు ప్రభుత్వ చర్యలు, అమెరికాప్రభుత్వ విధానం వీరికి ప్రోద్బలమిస్తున్నాయి.

— 'పీపుల్స్‌వార్' నుండి

(6 వ పేజీతరువాయి) తూముకురిపేరుచేసే వారిని నలుగురిని తీసుకొచ్చాం. కాని, వారు రు. 500 లు యిస్తేగాని దిగమన్నారు. అధికారులిందు కొప్పుకోలేదు. రైతుసంఘ ప్రచారకులు, నేటి పరిస్థితుల్లో ఒక్క బస్తా ధాన్యం నష్టమైతే దేశానికెంత నష్టమో తెలియజేస్తూ గ్రామాలలో ప్రచారంచేసి, రు. 360 వసూలు చేసుకొచ్చారు; మనుష్యులు తూము తీయడానికి లోపలికిదిగారు. 'ఎంతప్రయత్నించినా, చెక్కపైకి లేవలేదు. వెంటనే తూము రిపేరుకు అధికారులు పూనుకొనేటట్ల చేయడానికి నేను 28-4-45 న అసిస్టెంట్ ఇంజనీరుగారి వద్దకు వెళ్లాను. ఇందుకు వారంగీకరించారు. పి.డబ్లియు.డి. ఇంజనీరు, రైతుసంఘవర్కరులు, మార్కాపురం వాటర్‌సూపరువైజరు— వీరు ప్రస్తుతం తూము రిపేరుకై కృషిచేస్తున్నారు. ఈలోగా పంటదెబ్బతినకుండా కాపాడ్డానికి మిగిలిన రెండు తూములనుండి నీటి సప్లయిచేశారు. అయినా, లంజకోట, లింగోజిపల్లి, సైదాపురం, ఔరంగాబాదు, నందుపల్లి, కమలాపురం మొదలైన గ్రామాలకు అర్ధపంట మాత్రమే పండింది.

— కె. వి. రంగారెడ్డి

20,000 మందిలో

వైజ్ఞానిక ప్రదర్శనం

(11 వ పేజీ తరువాయి) వెర్రెత్తి ఎలా సోవియట్ వ్యతిరేక ప్రచారం చేస్తున్నాయో తెలిపారు.

"మనదేశంలో రంగా, కాశేశ్వర్రావుప్రభృతులు ఇలాంటి ప్రచారమే సాగిస్తున్నారు. కమ్యూనిస్టులపై ద్వేషం కొద్దీ ప్రజా సంఘాలనే చీలదీయడానిక్కూడా నడుం కట్టారు. రంగా ఒకవైపు రైతుల్ని అధిక ధరలకు అమ్మమంటూ, మరోవైపు కార్మికులు పరిశ్రమాభి వృద్ధి ద్వారాతోరైతుల్నిదోచుకోజూస్తున్నారంటున్నాడు. ఈవిధంగా కార్మికకర్షకుల మధ్యచీలికలుతెచ్చి, భారతజాతి గొంతుక్కోయడమేఇతనిఉద్దేశమ"నినొక్కి చెప్పారు. కాని, చైతన్య వంతులైన భారత కార్మిక, కర్షకులు వీరివలలో పడరన్నారు. అఖిలభారత ట్రేడ్ యూనియన్ కాంగ్రెసు తమ ఏకైకసంస్థగా భారత కార్మికులు గుర్తించారన్నారు. ... యన్.రాయ్,నందాల్లాంటికార్మికవర్గవిద్రోహుల చర్యలను బట్టబయలు చేశారు. కాంగ్రెసు వాదులు కొందరు ఆంధ్రలో పోటీకార్మిక సంఘాన్ని లేవదీయడం ఎలా హానికరమో వివరించి, ఈ విచ్ఛిన్న కరపంథాను విసర్జించవలసిందని వారిని కోరారు.

పరిశ్రమలు

జాతీయప్రభుత్వ పరంకావాలి

బొంబాయి ప్లాను గురించి చెబుతూ ఇలా అన్నారు: "పెట్టుబడిదారుల అధిక లాభాలకోసమే ఈప్లాను ఉద్దేశింపబడింది. జవహర్లాల్ అధ్వర్యాన తయారయిన ప్లానింగు సూత్రాన్ని కాదని, బొంబాయి కోటీశ్వరులీ ప్లాను తయారు చేశారు. దేశంలో జాతీయ ప్రభుత్వ మేర్పడి, ప్రధాన పరిశ్రమలు దాని పరమయినప్పుడే ప్రజల క్షేమాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్లానింగుకు అవకాశం ఉంటుంది. అలాంటి ప్లాను ప్రకారం పరిశ్రమాభివృద్ధి జరిగినప్పుడే దేశంలో ఉత్పత్తికి, పంపకానికి సమన్వయం కుదరగలదు."

కంట్రోలువల్ల ప్రజలందరికీ ఎలా లాభం కలుగుతుందో వివరించారు. ఒకవైపు కరువుకాటకాలు ప్రబలి, మరోవైపు జీవిత ప్రమాణం హెచ్చిన ఈ రోజుల్లో కార్మికులకు చాలినంత జీతం, కరువుభత్యం ఇవ్వాలన్నారు. ఆరోగ్యభీమా, తగిన విద్యా సౌకర్యాలు మొదలైనవదుపాయాలు కలిగించాలని చెప్పిముగించారు. అధ్యక్షోపన్యాసంముగిసిన తరువాత మహాసభకువచ్చినసందేశాలు చదివి వినిపించారు. "ప్రపంచ కార్మికవర్గం భారత స్వాతంత్ర్యాన్ని కోరుతూంద"ని కామ్రేడ్ డాంగేసందేశంపంపారు. తమిళనాడు ట్రేడ్ యూనియన్ నాయకుడు కామ్రేడ్ బాలచంద్రమీనన్ ఉజ్వలసందేశాన్ని స్వయంగా వచ్చి చెప్పారు. అఖిల భారత ట్రేడ్‌యూనియన్ అధ్యక్షులు మృణాల కాంతిబోసు, శ్రీ కాట్రగడ్డ నారాయణరావు మొదలైన నాయకులనేకులు సందేశాలు పంపారు.

వైజ్ఞానిక కార్యక్రమం

తొమ్మిదవ తేదీ రాత్రి బెజవాడ ప్రెస్ వర్కర్సుయూనియన్‌వారు 'ప్రెస్‌వర్కర్' అనే నాటకాన్ని ప్రదర్శించారు. నాటకం ప్రారంభంలో డాక్టర్ రాజారావుగారు ప్రెస్ పనిలోని వివిధాంశాలను సూచిస్తూ నాట్యం చేశారు. విజ్ఞాన ప్రసారకుడయిన ప్రెస్ వర్కర్ ఎలా నానా బాధలు పడుతున్నాడో, చివరకుసంఘశక్తిద్వారా కష్టాలన్నీ గట్టెక్కి సుఖజీవనం అనుభవించగలడో చిత్రించింది నాటకం. నాప్రక్కన ఇద్దరు కుట్టుపనివారు కూర్చున్నారు. నాటకంలో కార్మికునికష్టాలు చూచి వీరు బలబల ఏడ్చారు. కష్టసుఖాల్లో కార్మికులు ఎంత ఏకీభావానికి వచ్చారో చూచి ఆశ్చర్య పోయాను.

20 వేలమంది ప్రేక్షకులు

పదవతేదీ రాత్రి వైజ్ఞానిక కార్యక్రమానికి 20,000 మందివచ్చారు. వీరిలో సుమారు 6 వేల మంది స్త్రీలు. రాజమండ్రిలోని ప్రతి కార్మికకుటుంబం వారుకూడా అక్కడున్నారనడం అతిశయోక్తికాదు. ఇంత బ్రహ్మాండమైన సభ రాజమండ్రిలో యిదివరకెన్నడూ జరుగలేదని ఎందరో అన్నారు. చాలామంది షాహుకార్లు, విద్యాధికులు కూడా వచ్చారు. రాజమండ్రి జట్టుకార్మికుడయిన నడిమింటి నరసింహం ఈలపాట అద్భుతంగా పాడిన తరువాత, కృష్ణాజిల్లాదళం 'వీరేశలింగం బుర్రకథ' ఎంతో రసవంతంగా చెప్పారు. తరువాత ప్రేక్షకుల కోరికపైని 'కష్టజీవి' బుర్రకథ కూడా ఆదళంవారే చెప్పారు.

"కార్మికులంతా కలసివచ్చారు,
ట్రేడుయూనియన్ కాన్ఫరెన్సు
జయము చేశారు"

అని కోగంటి గోపాలకృష్ణయ్య అప్పటికప్పుడు రాసి పాడిన పాటతో వైజ్ఞానిక కార్యక్రమమూ, మహాసభా ముగిశాయి.

వలంటీర్ల ఆదర్శకృషి

ఈమహాసభ ఇంత దిగ్విజయంగా జరగడానికి వలంటీర్లు చేసిన సాయం చెప్పకుండా ఉండలేను. వలంటీర్లు కావాలని పిలుపివ్వగానే కార్మికులు, మధ్యతరగతి యువకులు అంతా మొత్తం550మంది ముందుకువచ్చారు. వీరిలో సుమారు 50 మంది స్త్రీలు. ఈ 550 మందికాక బాలసంఘంవారు 50 మంది పని చేశారు. మంచినీళ్ళను అందివ్వడంలో ఈ బాలబాలికల సేవ అందరి మెప్పు పొందింది. పంటశాలలో సుమారు 45 మంది మహిళలు ఎంతో సాయం చేశారు. వీరిలో 20 మంది అల్యూమినియం కార్మికస్త్రీలు. వీరురోజువారీ జీతంమీద నాధారపడేవారు. అయినా, మహాసభ నిర్వాహకులు వాళ్ళరేటు ప్రకారం రోజుకు పదణాలు ఇస్తామన్నా నిరాకరించి, పైపెచ్చు మహాసభకు తమ వంతంటూ తలా నాలుగణాలు విరాళాలిచ్చారు. భోజనశాలలో 35 మంది అల్యూమినియం కార్మికులు, 25 మంది జట్టు కార్మికులు, అహోరాత్రులు పని చేశారు. కుల మత భేదాలు లేకుండా, వివిధ పరిశ్రమలవారు ఇలా కలిసిపనిచేయడం ఈ కార్మికుల్లోని సోదరభావాన్ని ఎన్నోరెట్లు ఇనుమడింప జేసింది. సంఘ చైతన్యానికి కొత్తవన్నె తెచ్చింది.

Editor : M. Chandrasekhara Rao, Printed and Published by Katragadda Rajagopala Rao at Prajasakti Press, Governorpet - Bezwada.

END OF ISSUE